

**“INTERNATIONAL LEASING” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
2025-ci il üzrə İdarəetmə**

Hesabatı

1. Emitentin tam və qısaldılmış adı, vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN), dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi	“INTERNATIONAL LEASING” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, VÖEN-1405547011, 31.05.2021-ci il.
2. emitentin hüquqi ünvanı və olduğu yer;	Azərbaycan Respublikası, Bakı ş., Nərimanov rayonu, Ak.Həsən Əliyev küç. ev 86A. Təşkilati-hüquqi forması - Açıq Səhmdar Cəmiyyəti.
3. adında dəyişikliklər olduqda, emitentin bütün əvvəlki adları, habelə onların qeydiyyatına alındığı tarixlər, emitent digər hüquqi şəxsin bölünməsi və ya tərkibindən ayrılması şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxsin adı, emitent hüquqi şəxslərin birləşməsi və ya çevrilmə şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxslərin adları;	“INTERNATIONAL LEASING” ASC 31.05.2021 il tarixində 1405547011 qeydiyyat nömrəsilə dövlət qeydiyyatına alınmış “INTERNATIONAL LEASING” QSC-nin hüquqi varisidir. Dəyişikliyin dövlət qeydiyyat tarixi - 31.07.2023-cü il tarixində “INTERNATIONAL LEASING” QSC növünü dəyişdirərək “INTERNATIONAL LEASING” ASC kimi yenidən dövlət qeydiyyatına alınmışdır.
4. emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ləğv edilmiş filialları və nümayəndəliklərinin adı, olduqları yer və qeydiyyatları haqqında məlumatlar;	Mövcud deyil;
5. emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ya ləğv edilmiş hər bir törəmə cəmiyyətinin adı, təşkilati-hüquqi forması, hüquqi ünvanı, qeydiyyatı haqqında məlumatlar, nizamnamə kapitalında emitentin payı, hüquqi şəxsin emitentin törəmə cəmiyyəti hesab olunması üçün əsas olan müqavilənin bağlanma tarixi və qüvvədə olma müddəti;	Mövcud deyil;
6. emitent şirkətlər qrupunun bir hissəsi olduğu təqdirdə qrupun (emitent daxil olmaqla iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində fəaliyyət göstərən bir və ya daha artıq törəmə təşkilatı olan qrupdur) adı;	Emitent şirkətlər qrupuna daxil deyil.
7. emitentin məşğul olduğu fəaliyyət istiqamətləri;	Lizinq fəaliyyəti;
8. emitent lisenziya və ya icazəyə malik olduqda, onlar üzrə fəaliyyət növləri və qüvvədə olma müddətləri;	Mövcud deyil;
9. emitentin təklif etdiyi məhsullar və xidmətlər;	Avtomobil lizinqi;
10. emitentin işçilərinin sayı və onun rüblük dinamikası;	9 nəfər; rüblük dinamikası-1.
11. emitentin idarəetmə orqanları haqqında məlumat: direktorlar şurası (müəşahidə şurası) (olduqda), icra orqanı, audit komitəsi (olduqda), onların üzvlərinin adı, soyadı, atasının adı;	Direktor- Vəliyev Elşən Sərhəd oğlu
12. emitentin fiziki və hüquqi şəxs olan səhmdarlarının (payçıların) ayrı-ayılıqda sayı;	Fiziki şəxs-3 nəfər Hüquqi şəxs yoxdur
13. emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq həcmdə səsli səhmlərinə (paylara) malik olan şəxslər (fiziki şəxsin soyadı, adı, atasının adı; hüquqi şəxsin adı, olduğu yer və VÖEN-i), onların hər birinə məxsus olan səhmlərin sayı (səhmlərin hər növü üzrə ayrı-ayrılıqda göstərilir) və emitentin nizamnamə kapitalında payı;	Həsənov Nicat Vaqif oğlu— 9000 (doqquz min) ədəd adi sənədsiz adlı səhm; nominal dəyər-50 (əlli) manat, ümumi məbləğ-450 000 (dörd yüz əlli min) manat, 45% Həsənov Rifat Vaqif oğlu— 9000 (doqquz min) ədəd adi sənədsiz adlı səhm; nominal dəyər-50 (əlli) manat, ümumi məbləğ-450 000 (dörd yüz əlli min) manat, 45% Cabbarova Leyla Vaqif qızı— 2000 (iki min) ədəd adi sənədsiz adlı səhm; nominal dəyər-

	50 (əlli) manat, ümumi məbləğ-100 000 (bir yüz min) manat, 10%.
14. nizamnamə kapitalında emitentin payı beş faizdən az olmayan hüquqi şəxslər (hüquqi şəxsin adı, olduğu yer, VÖEN-i, nizamnamə kapitalında emitentin payı);	Mövcud deyil;
15. emitentin səhmdarlarının (payçıların) hesabat dövrü ərzində keçirilmiş yığıncaqları barədə məlumat: yığıncağın keçirilmə tarixi və yeri (ünvan); ümumi yığıncaqda qəbul edilmiş qərarlar.	15.05.2025-ci il tarixində səhmdarları ümumi yığıncağı keçirilmişdir. Qəbul edilmiş qərar- illik hesabatın təsdiq edilməsi. 19.12.2025-ci il tarixində səhmdarları ümumi yığıncağı keçirilmişdir. Qəbul edilmiş qərar- kənar Audit Şikəti tərəfindən audit yoxlamasının keçirilməsi
16. emitentin dövrüdə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışları haqqında məlumat (investisiya qiymətli kağızların hər buraxılışı ayrı-ayrılıqda göstərilir): - investisiya qiymətli kağızın növü və forması; - investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının dövlət qeydiyyat nömrəsi və qeydiyyat tarixi; - investisiya qiymətli kağızların miqdarı və nominal dəyəri; - investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının məcmu nominal dəyəri; - hesabat ili ərzində emitent tərəfindən səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər haqqında məlumat (hesabat ilində səhmlərin hər növü üzrə ödənilmiş dividendlərin məbləği göstərilir); - faizli istiqrazlar buraxılışı haqqında məlumatda - istiqrazlar üzrə gəlirliyin illik faiz dərəcəsi; - investisiya qiymətli kağızların yerləşdirildiyi və ya tədaviyə alındığı fond birjasının adı və olduğu yer (olduqda).	1. Sənədsiz, adi səhmlər; AZ1002023237; 07.06.2024-cü il Hər birinin nominal dəyəri 50 manat olan 20 000 ədəd; 1 000 000 manat; Dividend ödənişi- 324 152.43 (üç yüz iyirmi dörd min bir yüz əlli iki manat 43 qəpik) manat 2. Faizli, sənədsiz, təmin edilməmiş istiqrazlar; AZ2001023236, 27 fevral 2025-ci il. İllik gəlirlik-18%. Hər birinin nominal dəyəri 1000 (bir min) manat olan 1 000 ədəd; Ümumi məbləğ - 1 mln. 3. Faizli, sənədsiz, təmin edilməmiş istiqrazlar; AZ2002023235, 14 mart 2025-ci il. İllik gəlirlik-18%. Hər birinin nominal dəyəri 1000 (bir min) manat olan 1 000 ədəd; Ümumi məbləğ - 1 mln.
17. emitent tərəfindən bağlanmış xüsusi əhəmiyyətli əqdlər barədə məlumatlar: əqdin məbləği; hesabat tarixinə əqdin ödənilməmiş hissəsi.	Mövcud deyil;
18. emitent tərəfindən aidiyyəti şəxslərlə bağlanmış əqdlər barədə məlumatlar: - bağlanmış əqdin mahiyyəti, tarixi və məbləği; - aidiyyəti şəxs barədə məlumat və emitentlə aidiyyət əlaqəsi.	Mövcud deyil.
19. hesabatın təsdiq edildiyi ümumi yığıncağın tarixi;	15.07.2026
20. hesabatın açıqlanma mənbəyi haqqında məlumat.	https://www.cbar.az/meas

“INTERNATIONAL LEASING” ASC-nin Direktoru

Vəliyev Elşən Sərhəd oğlu

“INTERNATIONAL LEASING” ASC-nin Mühəsibi

Verdiyeva Taliyə Salman qızı

**“INTERNATIONAL LEASING”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-4
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	10-54

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə "International Leasing" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("Təşkilat") maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Təşkilatın maliyyə vəziyyətini, həmin ildə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişiklikləri özündə düzgün şəkildə əks etdirən maliyyə hesabatlarının Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası tərəfindən dərc olunmuş MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına (MHBS Mühəsibat Uçotu Standartları) uyğun olaraq hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühəsibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqi və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına riayət olunması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa, onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Təşkilat işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Təşkilat daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Təşkilatın maliyyə hesabatlarının MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Təşkilatın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühəsibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühəsibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühəsibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Təşkilatın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Fərqləndiricilik, xətalər və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 6 iyul 2026-cı il tarixində Təşkilatın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Elşan Vəliyev
Direktor

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Taliya Verdiyeva
Baş mühasib

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“International Leasing” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz “International Leasing” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (“Təşkilat”) 31 dekabr 2025-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə əhəmiyyətli uçot prinsiplərinə dair məlumatların qısa xülasəsi də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Təşkilatın 31 dekabr 2025-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası tərəfindən dərc olunmuş MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına (MHBS Mühəsibat Uçotu Standartları) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditə Üzrə Auditorların Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məəcəlləsinin” (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Təşkilatdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Digər Məsələ

31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə Təşkilatın maliyyə hesabatları 18 iyul 2025-ci il tarixində həmin maliyyə hesabatlarına dair şərtsiz müsbət rəy bildirmiş digər auditor tərəfindən audit olunmuşdur.

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının auditə çərçivəsində biz, həmçinin 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarına tətbiq edilmiş və 6 sayılı Qeyddə təsvir olunan düzəlişlərin auditini aparmışıq. Qeyd olunan düzəlişlər istisna olmaqla, biz Təşkilatın 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının auditində iştirak etməmişik. Nəticə etibarilə, 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarına dair hər hansı rəy və ya əminlik ifadə etmirik.

Əsas Audit Məsələsi

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mülahizəmizə əsasən, cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditə zamanı ən çox əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdir. Bu məsələlər ümumilikdə maliyyə hesabatlarının auditə çərçivəsində və bu hesabatlarla bağlı rəyimizin formalaşdırılması zamanı nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərlə bağlı ayrıca rəy bildirmirik.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri ehtiyatı

Müştərilərə verilmiş kreditlər 31 dekabr 2025-ci il tarixinə cəmi aktivlərin 96%-ni təşkil edir və müntəzəm olaraq təxmin edilən və istifadə edilən fərziyyələrə qarşı həssas olan ehtimal olunan kredit zərərləri ("EOKZ") üzrə ehtiyat çıxılmaqla qiymətləndirilir.

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi rəhbərlikdən defolt ehtimalını (DE), defolt vəziyyətində riskə məruz qalmanı (DVRMQ) və defolt zamanı yaranan zərəri (DZYZ) müəyyən etmək üçün müşahidə edilən tarixi məlumatları, cari iqtisadi vəziyyəti və mövcud perspektivli məlumatları nəzərə alaraq əhəmiyyətli mülahizələri və qiymətləndirmə üsullarını tətbiq etməyi tələb edir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit zərəri ehtiyatı Təşkilatın maliyyə aktivlərinin qalıqlarının maliyyə vəziyyəti baxımından əhəmiyyətli olması və "Maliyyə alətləri" adlı 9 sayılı MHBS üzrə EOKZ məbləğinin hesablanması mürəkkəbliyi və mülahizələrə görə əsas audit məsələsi hesab edilir.

Audit zamanı bu məsələ necə nəzərdən keçirilmişdir?

Biz "Maliyyə Alətləri" adlı 9 sayılı MHBS-nin tələblərinə uyğunluğun EOKZ qiymətləndirməsi ilə bağlı Təşkilatın metodologiyası və daxili qaydalarının əsas aspektlərini təhlil etmək üçün maliyyə risklərinin idarə edilməsi üzrə öz mütəxəssislərimizi cəlb etmişik.

EOKZ ehtiyatının qiymətləndirilməsi ilə bağlı rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilmiş peşəkar mülahizələrin və fərziyyələrin əsaslılığını təhlil etmək üçün biz aşağıdakı prosedurları həyata keçirmişik:

Biz, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə DE, DZYZ və DVRMQ hesablanması, gecikmələrin və kredit ödənişlərinin əsas sistemlərdə vaxtında əks olunması və kreditlərin müvafiq mərhələlərə bölüşdürülməsi üçün məlumatların düzgünlüyünü sınaqdan keçirmişik. Biz giriş məlumatlarını nümunə əsasında təsdiqedicilərlə üzləşdirmişik.

Biz həmçinin maliyyə hesabatlarının açıqlanmasının Təşkilatın kredit riskinə məruz qalmasını lazımı şəkildə əks etdirib-etdirmədiyini qiymətləndirmişik.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, firıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Təşkilatı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Təşkilatın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühəsibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Təşkilatın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditına görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, firıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmamasına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər firıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-in tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar müəhəkimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Təşkilatın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibət uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğunu və əldə edilən audit sübutları əsasında Təşkilatın fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Təşkilatın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında Audit Komitəsinə məlumat veririk.

Biz həmçinin idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə bəyan edirik ki, müstəqilliyə və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün əlaqələr və digər məsələlərə, habelə müvafiq hallarda əlaqəli qorunma tədbirləri haqqında məlumat verməyimizə dair müvafiq etik normalara riayət etmişik.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərin nəzarinə çatdırılmış məsələlərdən cari dövr üzrə maliyyə hesabatlarının ən əhəmiyyətli olanlarını və bu səbəbdən əsas audit məsələləri hesab olunanları müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilmədiyi halda və ya çox nadir hallarda, məsələ haqqında hesabatda məlumat vermənin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalarından çox olacağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyinə görə biz bu məsələ haqqında hesabatımızda məlumatın verilməməsinə qərarə almadığımız halda, bu məsələləri auditor hesabatımızda təsvir edirik.

Baker Tilly Azerbaijan

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il (yenidən bayan olunmuş)
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	17,579	53,786
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	8	4,471,869	2,371,188
Qeyri-maddi aktivlər	9	6,089	6,766
İstifadə hüququ olan aktivlər	9	60,535	73,458
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	21	8,302	-
Digər aktivlər	10	97,771	52,922
Cəmi aktivlər		4,662,145	2,558,120
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Əlaqpli tərəflərə ödəniləcək vəsait	11, 22	1,189,725	1,080,040
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	12	2,015,000	-
İcarə öhdəlikləri	13	60,120	75,620
Ödəniləcək vergilər	14	41,925	79,874
Digər öhdəliklər	15	25,575	11,061
Cəmi öhdəliklər		3,332,345	1,246,595
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	16	1,000,000	1,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		329,800	311,525
Cəmi kapital		1,329,800	1,311,525
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		4,662,145	2,558,120

İdarə Heyəti tərəfindən:

Elşən Vəliyev
Direktor

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Taliya Verdiyeva
Baş mühasib

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-54-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il tarixində baş çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində baş çatmış il üzrə (yenidən bəyan olunmuş)
Faiz gəliri	17	1,175,905	555,459
Faiz xərci	17, 22	(364,961)	(10,718)
Ehtimal olunan kredit zərərlərindən əvvəl xalis faiz gəliri		810,944	544,741
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	8	(69,826)	-
Ehtimal olunan kredit zərərlərindən sonra xalis faiz gəliri		741,118	544,741
Haqq və komissiya xərci	18	(3,666)	(1,897)
Xalis qeyri-faiz gəliri		(3,666)	(1,897)
İşçi heyəti ilə bağlı və əlaqədar xərclər	19, 22	(103,735)	(55,806)
Ümumi və inzibati xərclər	20, 22	(197,643)	(113,104)
Digər gəlirlər, xalis		-	13,601
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		436,074	387,535
Mənfəət vergisi xərci	21	(93,647)	(79,397)
İl üzrə xalis mənfəət		342,427	308,138
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		342,427	308,138
Təşkilatın səhmdarlarına məxsus hər səhm üzrə mənfəət, əsas və azaldılmış (hər bir səhm üzrə AZN ilə)	27	17	15

İdara Heyəti tərəfindən:

Elşən Vəliyev
Direktor

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Taliya Verdiyeva
Baş mühasib

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-54-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülmə- miş mənfəət	Cəmi kapital
31 dekabr 2023-cü il	50,000	3,387	53,387
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	308,138	308,138
Nizamnamə kapitalında artım	950,000	-	950,000
31 dekabr 2024-cü il	1,000,000	311,525	1,311,525
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	342,427	342,427
Elan edilmiş dividendlər	-	(324,152)	(324,152)
31 dekabr 2025-ci il	1,000,000	329,800	1,329,800

İdarə Heyəti tərəfindən:

Elşən Vəliyev
Direktor

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Taliyə Verdiyeva
Baş mühasib

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-54-cü sahifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il tarixində başə çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başə çatmış il üzrə (yenidən bəyan olunmuş)
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		436,074	387,535
Qeyri-nağd maddələr üzrə düzəlişlər:			
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	8	69,826	-
Küənmə və amortizasiya xərci	9	15,811	18,407
İstifadə olunmamış məzuniyyət ehtiyatında dəyişiklik		6,390	-
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişiklik		(50,327)	-
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(2,095,455)	(1,835,491)
Digər aktivlər		(44,849)	(38,556)
Ödəniləcək vergilər		(476)	-
Digər öhdəliklər		8,124	(371)
Əməliyyat fəaliyyətinə yönələn pul vasitələri		(1,654,882)	(1,468,477)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(139,422)	-
Əməliyyat fəaliyyətindən yönələn xalis pul vasitələri		(1,794,304)	(1,468,477)
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİ			
Qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		-	(3,250)
İnvestisiya fəaliyyətindən yönələn xalis pul vasitələri		-	(3,250)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİ			
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vasitə üzrə daxilolmalar	11	1,180,000	551,095
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vasitənin ödənilməsi	11	(1,080,040)	-
Buraxılmış bəre qiymətli kağızları üzrə daxilolmalar	12	2,000,000	-
İcərə öhdəliklərinin əsas hissəsinin ödənilməsi	13	(17,711)	(15,794)
Səhmdarlara ödənilmiş dividendlər	16	(324,152)	-
Nizamnamə kapitalının artırılmasından daxilolmalar	16	-	950,000
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vasitələri		1,758,097	1,485,301

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə (yenidən bayan olunmuş)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis (azalma)/artma		(36,207)	13,575
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin əvvəlində</i>	7	53,786	40,211
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonunda</i>	7	17,579	53,786

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Təşkilat tərəfindən alınmış və ödənilmiş faizlər müvafiq olaraq 1,052,812 AZN və 340,236 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2024-cü il: müvafiq olaraq 506,324 AZN və sıfır AZN).

İdarə Heyəti tərəfindən:

Elşən Vəliyev
Direktor

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Taliya Verdiyeva
Baş mühasib

6 iyul 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-54-cü səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, Azərbaycan manatı ilə)

1 GİRİŞ

Hüquqi status və əməliyyatların xüsusiyyəti

"International Leasing" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Təşkilat") 31 may 2021-ci il tarixində Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti olaraq təsis olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən təqdim olunmuş 31 iyul 2023-cü il tarixli 2301020073809900 nömrəli çıxarısa əsasən Təşkilat Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (ASC) olaraq qeydiyyat keçmişdir. "International Leasing" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti tərəfindən 1405547011 VÖEN ilə qeydiyyata alınmış və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Təşkilatın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ1110, Nərimanov rayonu, Həsən Əliyev küçəsidir.

Təşkilatın yaradılmasında əsas məqsəd Azərbaycan Respublikasında mikro, kiçik və orta biznes nümayəndələrinə, habelə satış və kiçik istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərə və fiziki şəxslərdən ibarət qruplara kreditlərin verilməsi də daxil olmaqla maliyyə xidmətləri göstərməkdir.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Təşkilatın 5 nəfər işçisi olmuşdur (31 dekabr 2024-cü il: 2 nəfər işçi).

31 dekabr 2025-ci il və 2024-cü il tarixlərinə Təşkilatın buraxılmış nizamnamə kapitalı aşağıdakı səhmdara məxsus olmuşdur:

	31 dekabr 2025-ci il, %	31 dekabr 2024-cü il, %
Nicət Həsənov	45.00	45.00
Rifat Həsənov	45.00	45.00
Leyla Cəbbarova	10.00	10.00
	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

Təşkilatın əməliyyat mühiti

Təşkilat öz əməliyyatlarını Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Təşkilat Azərbaycanın inkişaf etməkdə olan bazar xüsusiyyətlərini əks etdirən iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquqi, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafda olmasına baxmayaraq, mütəmadi olaraq yeni şərtlərə və dəyişikliklərə məruz qalır, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzləşdiyi problemləri daha da gücləndirir.

Təchizat zəncirlərindəki əvvəlki pozulmalar, Rusiya Federasiyası ilə Ukrayna arasındakı münaqişə fonunda yaranan geosiyasi gərginliklər və global tələbat strukturundakı dəyişikliklərdən sonra global iqtisadiyyat 2025-ci il ərzində uyğunlaşma prosesini davam etdirmişdir. Ömtəə qiymətlərinin geosiyasi hadisələrə və global ticarət axınlarındakı dəyişikliklərə həssas qalmasına baxmayaraq, əvvəlki illərlə müqayisədə inflyasiya təzyiqləri zəifləmişdir.

2025-ci il ərzində hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, sabit məzənnə rejimi və kifayət qədər xarici valyuta ehtiyatlarının mövcudluğu fonunda Azərbaycan iqtisadiyyatı ümumi makroiqtisadi sabitliyi qoruyub saxlamışdır.

İlkin məlumatlara əsasən, 2025-ci ildə Azərbaycanda ÜDM 2024-cü illə müqayisədə 1.4% artaraq 129.1 milyard AZN-ə (75.9 milyard ABŞ dollarına) çatmışdır. Neft və qaz sektorunda yaradılmış əlavə dəyər 1.6% azaldığı halda, qeyri-neft sektorunda yaradılmış əlavə dəyər 2.7% artmışdır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

2025-ci il ərzində Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsi 48.9 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 24.5 milyard ABŞ dolları ixrac olunan malların, 24.38 milyard ABŞ dolları isə idxal olunan malların payına düşərək, 0.12 milyard ABŞ dolları məbləğində müsbət ticarət saldosu formalaşmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının (ARMB) məlumatına əsasən 2025-ci ilin yanvar-dekabr ayları üzrə istehlak qiymətləri indeksi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 105.6% təşkil etmişdir. ARMB monetar siyasətinin idarə edilməsi və Azərbaycan manatının sabitliyinin təmin edilməsi məqsədilə fəaliyyətini davam etdirmişdir. Qlobal inflyasiya tendensiyalarına uyğun olaraq uçot dərəcəsi tənzimlənmiş və 31 dekabr 2025-ci il tarixinə yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsi 6.75% müəyyən edilmişdir (31 dekabr 2024-cü il: 7.25%).

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Azərbaycanın strateji xarici valyuta ehtiyatları, 31 dekabr 2024-cü il tarixinə 71 milyard ABŞ dolları ilə müqayisədə 83.5 milyard ABŞ dolları təşkil edərək Azərbaycan manatının sabitliyi və bütövlükdə makroiqtisadi dayanıqlılığı dəstəkləyən əhəmiyyətli artımı əks etdirmişdir.

2024-cü il üzrə 19,899 min olan aktiv plastik kartların sayı ilə müqayisədə, 2025-ci ilin dekabr ayının sonuna qədər aktiv plastik kartların sayı 21,980 min ədəd olmaqla tarixən ən yüksək səviyyəyə yüksəlmişdir.

"Fitch" reyting agentliyi Azərbaycanın uzunmüddətli xarici valyuta kredit reytingini "BBB-" səviyyəsində, 2025-ci il üzrə sabit proqnozla qiymətləndirmişdir. Bu qiymətləndirmə maliyyə göstəriciləri, güclü xarici balans mövqeyi və əhəmiyyətli dövlət aktivlərini əks etdirir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı vergi, hüquqi, qanunverici və siyasi sahədə irəliləyişlər ilə yanaşı, hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərdən də asılıdır. Rəhbərlik iqtisadi mühitdə baş verən hadisələrin Təşkilatın əməliyyatlarına təsirini və nəticə etibarilə bunun Təşkilatın maliyyə vəziyyətinə necə təsir edəcəyini proqnozlaşdırmaqla bilmir.

2 ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT PRİNSİPLƏRİNƏ DAİR MƏLUMAT

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Hazırkı maliyyə hesabatları Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası tərəfindən dərc olunmuş MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına (MHBS Mühəsibat Uçotu Standartları) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları Təşkilatın fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditörədən müdafiə üçün müraciət etmək niyyəti və ya zərurəti olmadan Təşkilatın yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Təşkilatın aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeydə alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Təşkilatın fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində məhiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Təqdimatın digər əsasları

Hazırkı maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı ("AZN") ilə təqdim edilmişdir. Hazırkı maliyyə hesabatları tarixi dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır.

Təşkilat mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesabatlara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlər əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təqdim edilməsi, yalnız Təşkilatın hazırda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivli realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Təşkilat gələcək hadisə üzrə xüsusi şərtlər olmadıqda və həm normal şərtlər altında, həm də Təşkilatın defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Təşkilatın funksional valyutası Təşkilatın fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutasıdır. Hazırkı maliyyə hesabatları Təşkilatın funksional və təqdimat valyutası olan Azərbaycan manatı (AZN) ilə təqdim olunur.

Monetar aktivlər və öhdəliklər ARMB-nin müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Təşkilatın funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin Mərkəzi Bankın ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə Təşkilatın funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər il üzrə mənfəət və ya zərərdə (xarici valyutanın çevrilməsi üzrə zərər çıxılmaqla gəlir kimi) tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilmə tarixi dəyərle qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilmir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərle qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan məzənnələrdən istifadə etməklə təqdimat valyutasına çevrilir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərle qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə məzənnə dəyişikliklərinin təsiri ədalətli dəyər üzrə mənfəət və ya zərərin bir hissəsi kimi qeydə alınır.

İl sonunda maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Təşkilat tərəfindən istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
1 ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7000
1 Avro/AZN	2.0022	1.7724

Maliyyə alətləri – əsas qiymətləndirmə üsulları

Təsnifatından asılı olaraq maliyyə alətləri aşağıda izah olunduğu kimi ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya edilmiş dəyərle qeydə alınır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında nizamlı şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktiv satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər, ən yaxşı olaraq, fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar qiymətlər haqqında, davamlı olaraq, məlumat almaq üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə müvəqqətlərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analoji əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərinə əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir, (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanır (yəni qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqədardır. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərlərinə daxil edilir.

Effektiv faiz dərəcəsi üsulu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və ya xud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vasitələrinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavi müddəti ərzində amortizasiya edilir. Cari dəyərin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi ilkin olaraq ədalətli dəyər, mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər, ölçülməyən maddələr üzrə isə əldə edilməsinə və ya buraxılmasına birbaşa aid olan əməliyyat xərcləri əlavə edilməklə ölçülür.

İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər, ən yaxşı olaraq, əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri ("standart şərtlərlə həyata keçirilən" alış və satışlar) Təşkilatın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

Maliyyə aktivləri amortizasiya olunmuş dəyər, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər ("DMGVƏD") ölçülmüş dəyər və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər ("MZVƏD") təsnif edilir.

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyər ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- aktiv müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Borç aləti aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- aktiv müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Təşkilat ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanınma zamanı Təşkilat amortizasiya olunmuş dəyər və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Təşkilat maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün şəkildə əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan mənəvi ilə)

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəricilərinin necə qiymətləndirilməsi və Təşkilatın rəhbərliyinə necə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) fəaliyyət nəticələrinə təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması; biznesin menecerlərinin necə mükafatlandırılması – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Təşkilatın məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Kommersiya məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə aktivləri MZVƏD ilə qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığılı, nə də müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yığılı və maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Təşkilat alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək. Qiymətləndirmə zamanı Təşkilat aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- Təşkilatın iddiasını müəyyənlaşdırılmış aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər (məs. reqress hüququ olmayan aktiv razılaşmaları); və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məs. faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifatı

Maliyyə aktivləri Təşkilatın maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Təşkilat maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişdikdə maliyyə aktivlərini də yenidən təsnif etməlidir. Belə dəyişikliklərin nadir hallarda baş verəcəyi gözlənilir. Belə dəyişikliklər Təşkilatın rəhbərliyi tərəfindən xarici və daxili dəyişikliklər nəticəsində müəyyən edilir və Təşkilatın əməliyyatları üçün əhəmiyyətli və kənar tərəflərə nümayiş etdirilə bilən şəkildə olmalıdır. Müvafiq olaraq, Təşkilatın biznes modelində dəyişiklik yalnız Təşkilat əməliyyatları üçün əhəmiyyətli olan fəaliyyətə başladıqda və ya belə fəaliyyətə xitam verdikdə baş verir; məsələn, Təşkilat hər hansı biznes xətti əldə etdikdə, satdıqda və ya xitam verdikdə.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası və tanınmasının dayandırılması

Maliyyə aktivinin modifikasiyası maliyyə aktivinin pul vəsaitlərinin hərəkəti tənzimləyən müqavilə şərtləri yenidən müzakirə edildikdə və ya maliyyə aktivinin ilkin tanınması və ödəmə müddəti arasında başqa şəkildə dəyişdirildikdə baş verir. Modifikasiya dərhal və ya gələcək tarixdə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin axınının miqdarına və/və ya müddətinə təsir göstərir.

Təşkilat yığıcı artırmaq və defolt riskini minimuma endirmək üçün maliyyə çətinliyi ilə üzləşən müştərilərin kreditlərini restrukturizasiya edir. Borcalanın ilkin müqavilə şərtləri ilə ödənişi həyata keçirməsi üçün bütün səyləri göstərməsinə baxmayaraq, kredit şərtləri defolt və ya defolt riskinin çox olduğu və borcalanın yenidən işlənmiş şərtlərə cavab verə biləcəyi gözlənilməli hallarda dəyişdirilir.

Yenidən işlənmiş şərtlərə əksər hallarda kredit müddətinin uzadılması, kreditin pul vəsaitlərinin hərəkəti müddətinə dəyişiklik (əsas və faiz ödənişi), ödəniləcək pul vəsaitlərinin həcmnin azaldılması (əsas və bağışlanılacaq faizlər) və digər şərtlər üzrə düzəlişlər daxildir. Maliyyə aktivini dəyişdirildikdə, Təşkilat bu modifikasiyanın tanınmanın dayandırılması ilə nəticələndiyini qiymətləndirir. Təşkilatın siyasətinə uyğun olaraq, bir dəyişiklik, tamamilə, fərqli şərtlərə səbəb olduqda tanınmanın dayandırılmasına səbəb olur. Dəyişdirilmiş şərtlərin ilkin müqavilə şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Təşkilat aşağıdakıları nəzərə alır:

- İlkin şərtlər əsasında qalıq pul vəsaitlərinin cari dəyərini, yenidən işlənmiş şərtlər əsasında qalıq pul vəsaitləri ilə müqayisəsi üçün komissiyat qiymətləndirilməsi həyata keçirilir, hər iki məbləğ ilkin effektiv faiz dərəcəsi (EFD) ilə diskontlaşdırılır. Cari dəyər fərqi 10%-dən artıqdırsa, Təşkilat bunu əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olaraq qəbul edir, bu isə tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnir.

Şərtlər əhəmiyyətli dərəcədə fərqlidirsə, Təşkilat ilkin maliyyə aktivini tanımır və ədalətli dəyəri ilə "yeni" aktiv tanıyır və aktiv üçün yeni EFD-ni yenidən hesablayır. Yenidən müzakirə tarixi, dəyərsizləşmə hesablanması məqsədləri üçün, o cümlədən kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasının olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün ilkin tanınma tarixi hesab olunur.

Şərtlər ciddi şəkildə fərqlənmirsə, yenidən razılaşdırma və ya dəyişdirmə tanınma ilə nəticələnmir və Təşkilat maliyyə aktivinin yenidən işlənmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında ümumi balans dəyərini yenidən hesablayır və mənfəət və ya zərər dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərəri tanıyır. Yeni ümumi balans dəyəri dəyişdirilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinin ilkin EFD ilə (və ya satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə tənzimlənmiş EFD ilə) diskontlaşdırılması ilə yenidən hesablanır.

Təşkilat maliyyə aktivinin tanınmasını yalnız aktivin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı müqavilə hüquqlarının müddəti (tamamilə fərqli şərtlərlə dəyişdirilmədən yaranan müddəti daxil olmaqla) başa çatdıqda və ya maliyyə aktivini və əsas etibarilə aktivə mülkiyyət hüququ ilə bağlı olan bütün risklər və faydalar digər müəssisəyə ötürüldükdə dayandırır. Əgər Təşkilat mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün riskləri və gəlirləri nə təhvil verir, nə də saxlayırsa və ötürülmüş aktivə nəzarəti davam etdirirsə, Təşkilat aktivdə saxlanılmış payını və ödəməli ola biləcəyi məbləğ üçün əlaqəli öhdəliyi tanıyır. Təşkilat köçürülmüş maliyyə aktivinə sahib olmaqla bağlı bütün riskləri və qazancları özündə saxlayırsa, Təşkilat maliyyə aktivini tanımağa davam edir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Təşkilat MZVƏD ilə qiymətləndirilməyən aşağıdakı maliyyə alətləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri (EOKZ) üçün zərər ehtiyatlarını tanıyır:

- borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- verilmiş kredit öhdəlikləri.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

12 aylıq EOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranan EOKZ-nin həmin hissəsidir. 12 aylıq EOKZ kimi tanınan maliyyə alətləri "1-ci Mərhələ" maliyyə alətləri adlandırılır.

Ömürlük EOKZ maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan EOKZ-dir. Ömürlük EOKZ kimi tanınan maliyyə alətləri ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda, lakin maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə "2-ci Mərhələ" maliyyə alətləri, maliyyə alətləri kredit üzrə dəyərsizləşdikdə isə "3-cü Mərhələ" maliyyə alətləri adlandırılır.

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. O, aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Təşkilatın əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi balans dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındakı fərq;
- istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri: öhdəlik istifadə edildikdə müqavilə üzrə Təşkilata ödənilməli pul vəsaitləri ilə Təşkilatın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqin cari dəyəri.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər bir hesabat tarixində Təşkilat amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD-də hesablanmış borc maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini qiymətləndirir (bu aktivlər "3-cü Mərhələ maliyyə aktivləri" adlanır).

Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivləri "kredit üzrə dəyərsizləşmiş" sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan və ya emitentin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtlərin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Təşkilat tərəfindən Təşkilatın dəyişməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilatı strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Borcalanın vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riski əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətləri olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş kredit kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda EOKZ üzrə ehtiyatın təqdim edilməsi

EOKZ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı kimi təqdim olunur:

- amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılmaqla;
- kredit öhdəlikləri: ümumiyyətlə, ehtiyat kimi;

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

- maliyyə aləti həm çıxarılmış, həm də istifadə edilməmiş komponentdən ibarət olduğu halda və Təşkilat kredit öhdəliyi komponenti üzrə EOKZ-ni çıxarılmış komponentdən ayrı olaraq müəyyən edə bilmədiyi halda: Təşkilat hər iki komponent üzrə birgə zərər ehtiyatı təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ yerinə yetirilmiş komponentin ümumi balans dəyərindən çıxılmaqla təqdim edilir. Çıxarılmış komponentin ümumi məbləği üzrə zərər ehtiyatının hər hansı bir hissəsi ehtiyat kimi təqdim olunur; və
- DMGVƏD-də ölçülən borc alətləri: aktivlərin balans dəyəri onların ədalətli dəyəri olduğu üçün, heç bir zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır. Bununla yanaşı, zərər ehtiyatı açılır və ədalətli dəyər ehtiyatında tanınır.

Borcların silinməsi

Kreditlər və borc qiymətli kağızları maliyyə aktivini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu, adətən, Təşkilat borcunun silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivləri və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda "maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi zərərləri"nə daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Təşkilat prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, məlum olan pul məbləğlərinə asanlıqla çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyinə əhəmiyyətsiz riskə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri nağd pul vəsaitlərini və əldə edildikləri tarixdən etibarən üç ay və ya daha az ilkin ödəmə müddəti olan müxbir hesabları özündə ehtiva edir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər Təşkilat müştəriyə kredit verdiyi və ya müştəridən alınacaq kredit tələbi yaratdığı zaman qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər, ilkin olaraq ədalətli dəyərə həmçinin birbaşa artan əməliyyat xərcləri ilə və sonradan effektiv faiz metodundan istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərə ölçülür.

Dəyərsizləşmə ehtiyatları proqnozlaşdırılan EOKZ modelləri əsasında müəyyən edilir. 3 sayılı Qeyd EOKZ-nin ölçülməsində istifadə olunan giriş məlumatları, fərziyyələr və qiymətləndirmə üsulları haqqında məlumat, o cümlədən Təşkilatın EOKZ modellərinə proqnozlaşdırılan məlumatları necə daxil etməsinin izahını təqdim edir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər əməliyyatlarda istifadə olunan proqram təminatıdır. Bu aktivlər sonlu hesab edildiyi üçün kapitallaşdırılmış xərclərin azaldılmış balans metodu ilə amortizasiya edildiyi maya dəyəri modelindən istifadə olunur. Qalıq dəyərlər və istifadə müddəti hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, onlar dəyərsizləşmə sınaqlarına məruz qalırlar. Proqramın istifadə müddəti 10 ildir.

Kompüter proqram təminatının saxlanması ilə əlaqəli xərclər, yəni düzəlişlər və digər kiçik yeniləmələr və onların quraşdırılması ilə bağlı xərclər, çəkildiyi kimi xərclənir.

Qeyri-maddi aktivin xaric edilməsindən yaranan mənfəət və ya zərər, gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və zərər "digər gəlirlər" in daxilində tanınır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

İstifadə hüququ olan aktivlər

Təşkilat istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlər dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər ən qısa icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında amortizasiya olunur.

Icarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Təşkilata keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyonunun həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ olan aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər, əsasən, müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmalarının (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olduğu ən aşağı səviyyələrdə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər ayrı-ayrılıqda dəyərsizləşmə üçün, bəziləri isə pul vəsaitlərini yaradan vahidlər səviyyəsində yoxlanılır.

Bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidlər, hadisələr və ya şəraitdə baş verən dəyişikliklər balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, dəyərsizləşmə üçün yoxlanılır.

Dəyərsizləşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin onun bərpa edilə bilən dəyərindən artıq olduğu məbləğ üçün tanınır, bu, istifadə dəyəri və satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər arasında ən yüksək olanıdır. İstifadə dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik hər bir pul vəsaiti yaradan vahiddən gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini müəyyən edir.

Bütün aktivlər sonradan əvvəl tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq mövcud olmaya biləcəyinə dair əlamətlər üçün yenidən qiymətləndirilir. Əgər pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa oluna bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olarsa, dəyərsizləşmə xərcləri ləğv edilir.

Köhnəlmə və amortizasiya

Köhnəlmə və amortizasiya müvafiq olaraq əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər və qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən qalıq dəyəri çıxılmaqla dəyərin silinməsi üçün düz xətt metodu əsasında tanınır. Aşağıdakı təxmin edilən faydalı istifadə müddəti tətbiq edilir:

Qeyri-maddi aktivlər	10 il
İstifadə hüququ olan aktivlər	əsas icarə müddəti ərzində

Qalıq dəyəri üzrə əhəmiyyətli ehtimallar və faydalı istifadə müddəti üzrə ehtimallar aktivin yenidən qiymətləndirilib-qiymətləndirilməməsindən asılı olmayaraq, tələb olunduqda, lakin ən azı ildə bir dəfə yenilənir.

Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanıma zamanı ədalətli dəyərle ölçülür və daha sonra effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital alətləri olaraq təsnifat

Borc və kapital alətləri müqavilə üzrə razılaşmaların mahiyyəti və maliyyə öhdəliyinin və səmərəli alətin anlayışlarına uyğun olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Kapital alətləri

Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra müəssisənin aktivlərində qalıq paylarını göstərən hər hansı müqavilədir. Təşkilatın buraxdığı kapital alətləri birbaşa emissiya xərcləri çıxılmaqla daxil olan gəlirlərin cəmi həcmində tanınır.

Təşkilatın öz kapital alətlərinin geri alınması birbaşa kapitalda tanınır və cəmi məbləğdən çıxılır. Eyni zamanda, Təşkilatın öz kapital alətlərinin alınması, satılması, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və ya zərər hesablarında heç bir gəlir və ya zərər tanınmır.

Maliyyə öhdəlikləri

Təşkilat maliyyə öhdəliyinin tanınmasını onun şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş bu şərtlər üzrə pul vəsaitlərinin axını əvvəlkindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərinə fərq ləğv edilir və dəyişmiş şərtlərlə yeni maliyyə öhdəliyi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi də daxil olmaqla öhdəliklərin qəbul edilməsi daxildir.

Təşkilat keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Təşkilat aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq dəyişikliyin əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və ya digər kredit təminatında dəyişikliyin baş verməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsinə əsasən diskontlaşdırılmaqla, diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir.

Maliyyə öhdəliyində dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə dəyişiklik zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin balans dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alət üzərində effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait

Təşkilata əlaqəli tərəf tərəfindən pul və ya digər aktivlər avans olaraq təqdim olunduqda əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait uçota alınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya dəyərinə tanınır. Təşkilat öz borcunu ödədiyi halda, öhdəlik maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan çıxarılır və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun geri qaytarılmasından yaranan gəlir və zərərlərə daxil edilir.

Buraxılmış borc qiymətli kağızları

Buraxılmış borc qiymətli kağızları amortizasiya dəyərinə uçota alınır. Təşkilat buraxılmış borc qiymətli kağızlarını özü satın aldığı halda, buraxılmış borc qiymətli kağızları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan çıxarılır və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun geri qaytarılmasından yaranan gəlir və zərərlərə daxil edilir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

İcarə öhdəlikləri

Əgər müqavilə müavinət müqabilində müəyyən edilmiş aktivin istifadəsinə nəzarət etmək hüququnu verirsə, Təşkilat müqavilənin başlanğıcında müqavilənin icarə olub-olmamasını qiymətləndirir.

Təşkilat qısamüddətli icarələr və aşağıdakı aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Təşkilat lizinq ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini və əsas aktivlərdən istifadə hüququnu təmsil edən istifadə hüququ olan aktivləri tanıyır.

İcarənin başlanğıc tarixində Təşkilat icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zəmanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə həmçinin Təşkilat tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Təşkilatın ləğv etmə seçiminə həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) tanınır. İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Təşkilat icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsiindən istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin balans dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsiindəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər ilkin olaraq ədalətli dəyərdə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edilməklə amortizasiya olunmuş dəyərə ölçülür.

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonlarının buraxılmasına bilavasitə aid edildikdən sonra xərclər vergi qeymə baxımından heç bir nəticə olmadan kapitaldan tutulma kimi uçota alınır.

Təşkilatın dividendləri elan edib ödəmək imkanı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətin mənimsənilməsi kimi əks olunur.

Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar keçmiş bir hadisə nəticəsində mövcud öhdəliklərin, ehtimal ki, Təşkilatdan iqtisadi mənbələrin çıxmasına səbəb olacağı və məbləğlərin etibarlı şəkildə qiymətləndirilə biləcəyi zaman tanınır. Dəyişmənin vaxtı və ya məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Mövcud öhdəlik, keçmiş hadisələr nəticəsində yaranan hüquqi və ya konstruktiv öhdəliklərin mövcudluğundan yaranır.

Qarantıya tələbləri və digər balansdankənar öhdəliklər üzrə öhdəliklər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əsaslandırılmış və məqbul bir əminlik olduqda tanınır. Ehtimal olunan qalıqlar müştəri hesablarının debetləşməsi ilə tanınır. Mənfəət və zərər hesabında ödəniş ehtimal olunan bərpalar çıxılmaqla göstərilir. Gələcək əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar tanınır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyatlar pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyətli olduğu hallarda onların cari dəyərlərinə endirilir.

Bütün ehtiyatlar hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və ən yaxşı qiymətləndirməni əks etdirmək üçün düzəldilir.

Mövcud öhdəliklər nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün axınının qeyri-mümkün və ya uzaq hesab edildiyi hallarda, müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmədiyi təqdirdə, heç bir öhdəlik tanınmır.

Təqaüd və digər müavinətlər üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, dövlət təqaüd sistemi işəgötürən tərəfindən cari ödənişlərin işçilərə cari ümumi ödənişlərdə faizlə hesablanmasını təmin edir. Bu xərc müvafiq əmək haqqının alındığı dövrə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən həyata keçirilir. Təşkilat Azərbaycan Respublikasının dövlət təqaüd sistemi tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Təşkilatda hesablanması tələb olunan təqaüd müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edilməklə mənfəət və zərərə tanınır. "Effektiv faiz dərəcəsi" maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyu gələcək pul ödənişləri və alışlarını dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərinədək; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərinədək diskontlaşdırən dərəcədir.

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Təşkilat gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin kredit zərərərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə tənzimlənmiş effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla gələcək pul vəsaitlərindən istifadə edilməklə hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Amortizasiya edilmiş dəyər və ümumi balans dəyəri

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin "amortizasiya edilmiş dəyəri" maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınmada əsas ödənişləri çıxmaqla, ilkin məbləğ və ödəniş məbləği arasında hər hansı fərqin effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, xalis amortizasiyanı daxil etməklə və ya çıxmaqla və maliyyə aktivləri üçün hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırmaqla hesablanan məbləğdir.

Amortizasiya olunmuş dəyərində hesablanan "maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri" maliyyə aktivinin hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

Faiz gəlirləri və xərclərinin hesablanması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə) ümumi balans dəyərinə və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərinə tətbiq edilir. Effektiv faiz dərəcəsi faizin bazar dərəcələrində yerdəyişmələri əks etdirməsi üçün dəyişən dərəcəli alətlərin pul hərəkətinin dövrü olaraq təkrar qiymətləndirilməsinin nəticəsi olaraq yenilənir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Effektiv faiz dərəcəsi, hədə düzəlişlərinin amortizasiyası başlandığı tarixdə ədalətli dəyər üzrə hədə düzəlişlərində dəyişikliklərlə bağlı yenidən təhlil olunur.

Lakin ilkin tanınmadan sonra kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq kredit üzrə dəyərsizləşmiş olmadıqda faiz gəlirlərinin hesablanması yenə də ümumi balans dəyəri üzərindən hesablanır.

Təqdimat

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanan faiz gəlirlərinə aşağıdakılar daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərə hesablanan maliyyə aktivləri üzrə faizlər.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan faiz xərclərinə aşağıdakılar daxildir:

- amortizasiya olunmuş dəyərə hesablanan maliyyə öhdəlikləri üzrə faizlər.

Haqq və komissiya gəliri və xərci

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir.

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə maliyyə alətinin ehtimal olunan müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları, investisiya idarəçiliyi haqları, satış komissiyası, yerləşdirmə haqları və sindikasiya haqları daxil olmaqla, digər haqq və komissiya gəlirləri müvafiq xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəlikləri üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəlikləri üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düz xətt metodu əsasında tanınır.

Ümumi və inzibati xərclər

Ümumi və inzibati xərclər xidmətdən istifadə edildikdə və ya yaranma tarixində mənfəət və ya zərərə tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış vergi xərcinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti məcmu gəlir haqqında hesabatda bildirildiyi kimi xalis mənfəətdən fərqlənir. Təşkilatın cari vergi xərcləri hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan və ya məhiyyətə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun balans dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun balans dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvafiqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (müəssisələrin birləşməsi istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin balans dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivləri reallaşdırmağa imkan vermirsə, bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi öhdəliyinin ödənilməsi və ya aktivin realizə edildiyi dövrdə tətbiq edilməsi ehtimal olunan vergi dərəcələri ilə hesablanır. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir üzrə hesabatda əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır. Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktiv və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təqdim edilə bilər:

- Təşkilatın cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

Azərbaycan Respublikasında Təşkilatın fəaliyyətinə görə hesablanan müxtəlif digər vergilər də mövcuddur. Bu vergilər ümumi və inzibati xərclərin bir hissəsi kimi tanınır və mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Səhm üzrə mənfəət

Səhm üzrə mənfəət Təşkilatın səhmdarlarının payına düşən mənfəət və ya zərəri hesabat ili ərzində dövrüyyədə olan adi səhmlərin orta sayına bölməklə hesablanır.

3 ƏSAS UÇOT MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ ÜZRƏ QEYRİ-MÜƏYYƏNLIYIN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Təşkilatın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin edilməsini tələb edir. Rəhbərlik mütləq olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqi hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıdakı təxminlər və mülahizələr Təşkilatın maliyyə vəziyyətinin təqdimatı baxımından əhəmiyyətli hesab edilir.

Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərə səbəb ola biləcək təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

EOKZ ehtiyatının ölçülməsi

EOKZ-nin ölçülməsi metodologiyanın, modellərin və giriş məlumatlarının müəyyən edilməsini özündə birləşdirən əhəmiyyətli bir təxmindir. EOKZ-nin ölçülməsi üzrə metodologiya 26 sayılı Qeyddə açıqlanır. Aşağıdakı komponentlərin kredit zərəri ehtiyatı üzrə əhəmiyyətli təsiri vardır: defoltun müəyyən edilməsi, KRƏA, defolt ehtimalı ("DE"), defolt vəziyyətində riskə məruz qalma ("DVRMQ") və defolt zamanı yaranan zərər ("DZYZ"), eləcə də makroiqtisadi ssenari modelləri.

Təşkilat ehtimal olunan kredit zərəri üzrə təxminlər ilə faktiki kredit zərəri təcrübəsi arasındakı fərqləri azaltmaq məqsədilə modelləri və modellərə daxil edilən giriş məlumatlarını mütləq olaraq nəzərdən keçirir və təsdiqləyir. Perspektiv məlumatlar da daxil olmaqla, EOKZ-nin ölçülməsi üzrə ətraflı məlumatlar 26 sayılı Qeyddə açıqlanır.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Kredit Riski üzrə Əhəmiyyətli Artım ("KRƏA")

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını müəyyənləşdirmək üçün Təşkilat, hesabat tarixinə maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində defolt baş verməsi riskini ilk dəfə tanınma tarixində mövcud olan risk ilə müqayisə edir. Qiymətləndirmə hesabat dövrünün sonunda kredit riskinin müəyyən bir səviyyəsinə çatmaq üçün deyil, kredit riskinin nisbi artımını təyin etmək məqsədilə nəzərdən keçirilir. Təşkilat müştəri portfelinin davranış aspektləri də daxil olmaqla bir sıra amilləri əhatə edən həddindən artıq xərc və say tələb etmədən mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən gələcək yönümlü məlumatları nəzərə alır. Təşkilatın rəhbərliyi kredit riskinin artması üzrə davranış göstəricilərini kredit alətləri üzrə gecikmələrin baş verməsindən öncə təyin etmiş və istər fərdi kredit aləti səviyyəsində, istərsə də alətin aid olduğu portfel səviyyəsində müvafiq sayılan gələcək yönümlü məlumatları kredit riskinin dəyərləndirilməsi zamanı nəzərə almışdır. 23 sayılı Qeydə nəzər salın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Biznes modeli maliyyə aktivinin təsnifatını təyin edən amildir. Rəhbərlik biznes modellərinin dəyərləndirilməsi zamanı maliyyə alətləri üzrə birləşdirmə və portfelə aid etmə səviyyəsini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını dəyərləndirərkən Təşkilatın rəhbərliyi bu satışların müntəzəmliyi, zamanı və dəyəri barədə tarixi məlumatları, eləcə də satışın səbəbləri və gələcək satışlarla bağlı proqnozları nəzərə alır. Kreditin pisləşməsi ilə əlaqədar potensial zərərlərin minimal həddə endirilməsi ilə bağlı həyata keçirilən satış əməliyyatları "toplamaq üçün saxlanılma" biznes modelinin parametrlərinə uyğun gəlir. Alətin kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı olmayan, müddəti bitməmiş həyata keçirilən digər satışlar da, fərdi və kollektiv qaydada müntəzəm olmadıqda və dəyər olaraq əhəmiyyət kəsb etmədikdə "toplamaq üçün saxlanılma" biznes modelinin çərçivəsində dəyərləndirilir. Təşkilatın rəhbərliyi satış əməliyyatlarının əhəmiyyətli səviyyəsini bu satışların dəyərinin biznes modeli üzrə qiymətləndirilən portfelin dəyərinə olan nisbəti şəklinə həmin portfelin orta müddəti üzrə təhlil edir. Əlavə olaraq, yalnız stresli vəziyyətlərdə və ya Təşkilatın nəzarətindən kənar olan ayrıca bir hadisəyə cavab məqsədilə həyata keçirilməsi güman edilən satış əməliyyatları biznes modelinin məqsədləri üçün təsadüfi sayılır və müvafiq maliyyə alətlərinin təsnifləşdirilməsi prosesinə təsir göstərmir.

"Toplamaq üçün saxlanılma və satış" biznes modeli dedikdə, aktivlərin əsasən nağd vəsaitlərin toplanılması üçün saxlanılması başa düşülür, yalnız bu biznes modelinin məqsədlərinə nail olmaq üçün likvidlik ehtiyacının idarə olunması, müəyyən bir gəlir göstəricilərinə nail olunması və ya maliyyə aktivlərinin müddətlərinin bu aktivləri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən maliyyə öhdəliklərinin müddətlərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra satış əməliyyatları da model çərçivəsində nəzərə alınır.

Yerdə qalan aktivlər kateqoriyası elə maliyyə aktivləri portfellerindən ibarətdir ki, nağd vəsaitlərin reallaşdırılmasının əsas təyinatı satış vasitəsilə, məsələn ticarət məqsədilə satışın elementlərinin açıq şəkildə nəzərəçarpan olduğu hallar üçün nəzərdə tutulmuşdur. Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması bu biznes modeli üçün çox vaxt təsadüfi olur.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeyd alınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri aktiv bazarlarda təyin olunmuş qiymətlərə əsasən ölçülə bilmədikdə, onların ədalətli dəyəri riyazi modellərin istifadəsi daxil olmaqla qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu modellərə daxil olan məlumatlar mümkün olduqda müşahidə edilə bilən bazarlardan əldə edilir, lakin bu mümkün olmadıqda, ədalətli dəyərlərin müəyyən edilməsi üçün müəyyən dərəcədə mühakimə və qiymətləndirmə tələb olunur.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçuğu

Təşkilat adi fəaliyyəti gedişində əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 9 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dərəcədə uçuğa alınmalıdır. Lakin həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazım gəlir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivinin tanınması

Rəhbərlik "Mənfəət vergiləri" adlı 12 sayılı MUBS-a əsasən təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəliklərinin tanınmasının qiymətləndirilməsi zamanı əhəmiyyətli mülahizə irəli sürmüşdür. Bu qiymətləndirmə maliyyə hesabatlılığı məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri arasında müvafiq fərqlərin və hesabat tarixinə onların müvafiq vergi bazalarının müəyyən olunmasını tələb edir.

31 dekabr 2024-cü il tarixinə rəhbərlik təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və ya təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliklərinin yaranmasına səbəb olacaq hər hansı əhəmiyyətli müvafiq fərqlərin olmadığı qənaətinə gəlmişdir. Nəticə etibarilə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqları tanınmamışdır.

İcarə öhdəlikləri və istifadə hüququ olan aktivlərin qiymətləndirilməsi

16 sayılı MHBS-nin tətbiqi istifadə hüququ olan aktivlər və icarə öhdəliklərinə dair mülahizələr aparmağı tələb edir. İcarə müddətini təyin edərkən, Təşkilat yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimulyaradan bütün amilləri və halları (və ya ləğvetmə seçimlərini etməməyi) nəzərə alır. Müqavilənin icarə elementlərinə malik olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühakimə tələb edir.

İcarə öhdəliklərini ölçmək üçün istifadə edilən müvafiq diskont dərəcəsini müəyyən etmək üçün təxminlər tələb olunur. Təşkilat icarədə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsini dərhal müəyyən edə bilmir və bu səbəbdən icarə öhdəliklərinin ölçülməsi üçün əlavə borclanma faiz dərəcəsindən (ƏFD) istifadə edir. ƏFD Təşkilatın oxşar müddətə və oxşar təminatla oxşar iqtisadi mühitdə istifadə hüququ olan aktivə oxşar dəyərli aktivin əldə edilməsi üçün tələb olunan vəsaitlərin borca alınması üçün ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir. Beləliklə, ƏFD Təşkilatın ödəməli olacağı məbləği/faiz dərəcəsini əks etdirir, bu isə heç bir müşahidə edilən dərəcələr olmadıqda (məs. Təşkilat maliyyə əməliyyatları aparmadıqda) və ya icarə şərtlərini əks etdirmək üçün düzəliş edilməli olduqda (məs. icarələr Təşkilatın funksional valyutasında olmadıqda) qiymətləndirilmənin aparılmasını tələb edir. Təşkilat ƏFD-ni mümkün olduqda müşahidə edilən giriş məlumatlarından (bazardakı faiz dərəcələri kimi) istifadə etməklə qiymətləndirir və Təşkilatdan müəssisənin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla (məs. Təşkilatın kredit reytingi) müəyyən qiymətləndirmələr aparmaq tələb olunur.

Məhkəmə çəkişmələrindən irəli gələn şərti öhdəlik

Təşkilat əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində ortaya çıxan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Məhkəmə çəkişmələrindən yaranan şərti öhdəliklər üzrə ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə xaric olmanın etibarlı şəkildə qiymətləndirilə bilməsinə əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi əminliklə proqnozlaşdırıla bilməz. Təxminlər və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Təxminlərin nəzərdən keçirilməsi propektiv şəkildə tətbiq olunur.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

4 YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Təşkilat Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-nin Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərtləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Təşkilatın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrünə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərtləri qəbul etmişdir.

2023-cü ilin avqust ayında MUBSS valyutanın digər valyutaya mübadilə oluna bilməsi və valyuta konvertasiya oluna bilmədikdə müəssisənin spot məzənnəni qiymətləndirmə qaydası haqqında açıqlama vermək üçün **"Xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri"** adlı 21 sayılı MUBS-a düzəliş dərc etmişdir. Müəssisə xüsusi bir məqsədlə qiymətləndirmə tarixində digər bir valyutaya konvertasiya oluna bilməyən xarici valyutada köçürmə və ya əməliyyat həyata keçirərsə, düzəlişlərin təsirinə məruz qala bilər. Normal inzibati təxirəsalma ilə başqa bir valyuta əldə etmək imkanı olarsa, valyutanın mübadiləsi mümkündür və əməliyyat icra oluna bilən hüquq və öhdəliklər yaradan bazar və ya mübadilə mexanizmi vasitəsilə həyata keçirilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni və yenidən işlənmiş standartların və şərtlərin Təşkilatın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

5 DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Təşkilat tərəfindən, qüvvəyə minən tarixdən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Təşkilat qüvvəyə mindiyi təqdirdə bu yeni və düzəliş edilmiş standartlar və şərtləri qəbul etməyi nəzərdə tutur.

30 may 2024-cü il tarixində MUBSS maliyyə alətlərinin təsnifatı və qiymətləndirilməsi ilə bağlı 9 sayılı MHBS "Maliyyə Alətləri" və 7 sayılı MHBS "Maliyyə Alətləri: Məlumatların Açıqlanması"na düzəlişlər dərc etmişdir. Əsas dəyişikliklərə aşağıdakılar daxildir:

- Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması: müəyyən edilmiş meyarlara əsasən elektron köçürmə yolu ilə ödənilmiş borcların, ödəniş tarixindən əvvəl yerinə yetirilmiş öhdəliklər hesab edilməsinə imkan verir.
- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: əsas icarə müqavilələrinin şərtlərinin qiymətləndirilməsi üçün tövsiyələr verir, tələb əsaslı olmayan xüsusiyyətləri dəqiqləşdirir və müqavilə ilə əlaqəli alətlərin xüsusiyyətlərinə aydınlıq gətirir.
- Açıqlamalar: DMGVƏD-də ölçülən kapital investisiyaları və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edən şərti öhdəliklər üçün yeni tələblər müəyyən edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2026-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrlərinə şamil edilir, həm retrospektiv, həm də erkən tətbiqinə icazə verilir.

18 iyul 2024-cü il tarixində MUBSS "MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarının illik təkmilləşdirilməsi – 11-ci Cild"-i dərc etmişdir.

Bu nəşrə aşağıdakı düzəlişlər daxildir:

- 1 sayılı MHBS: Standartları ilk dəfə tətbiq edən müəssisələr üçün hecinq uçotu ilə bağlı izahlar;
- sayılı MHBS: Tanınmanın dayandırılması zamanı gəlir və ya zərərlərin tanınması ilə bağlı tövsiyələr;
- sayılı MHBS: Ədalətli dəyər və əməliyyat dəyəri arasında təxirə salınmış fərqlər üzrə təkmilləşdirilmiş açıqlamalar;
- sayılı MHBS: Təqdimat və kredit riskinin açıqlanmasına dair təkmilləşdirmələr;
- sayılı MHBS: İcarəyə götürənin icarə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılmasına dair izahlar;

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

- 9 sayılı MHBS: Əməliyyat dəyərinin müəyyən olunmasına dair əlavə təlimat;
- 10 sayılı MHBS: “De-fakto agent”-inin müəyyən olunması üzrə açıqlamalar;
- 7 sayılı MUBS: Xərc metodu ilə əlaqədar təkmilləşdirmələr.

Düzəlişlər 1 yanvar 2026-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə şamil olunur/

2024-cü ilin dekabr ayında MUBSS “**Təbiət Amillərindən Asılı Elektrik Enerjisinə İstinad edən Müqavilələr**” dərc etmişdir (9 sayılı MHBS və 7 sayılı MHBS-yə Düzəlişlər). Düzəlişlər bərpa olunan enerji bazarlarında getdikcə daha geniş istifadə olunan, pul vəsaitlərinin hərəkəti külək və ya günəş işığı kimi təbii şəraitdən asılı olaraq dəyişən müəyyən uzunmüddətli elektrik enerjisinin satınalma müqavilələrinin və oxşar müqavilələrin uçotunu əhatə edir.

Düzəlişlərə əsasən təchiz olunan elektrik enerjisinin həcmi (və müvafiq olaraq pul vəsaitlərinin hərəkəti) təbiət amillərindən asılı olaraq dəyişsə belə, təbiət amillərindən asılı elektrik enerjisində istinad edən müqavilələr yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olan pul vəsaitlərinin hərəkəti (YƏMFÖ) meyarına cavab verə bilər. 9 sayılı MHBS üzrə müvafiq olan bütün digər şərtlər yerinə yetirildiyi halda, bu cür müqavilələr amortizasiya olunmuş dəyər və ya digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə (DMGVƏD) ölçülə bilər.

Əlavə olaraq, düzəlişlər 7 sayılı MHBS çərçivəsində məqsədyönlü açıqlama tələbləri təqdim edir ki, bu da maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə həmin müqavilələrin müəssisənin maliyyə vəziyyətinə, maliyyə nəticələrinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsirini, o cümlədən həcm riski və qiymət mexanizmləri barədə məlumatları anlamağa şərait yaradır.

Düzəlişlər 1 yanvar 2026-cı il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə şamil olunur və erkən tətbiqinə icazə verilir. İlk tətbiq zamanı müqayisəli məlumatların yenidən təsnifləşdirilməsi tələb olunmur.

9 aprel 2024-cü il tarixində MUBSS müəssisələrin fəaliyyəti haqqında hesabatın müqayisəliliyi və şəffaflığı ilə bağlı investorların suallarına cavab olaraq “**Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı və Açıqlanması**” adlı 18 sayılı MHBS yeni standartını dərc etmişdir. 18 sayılı MHBS-də təqdim olunan yeni tələblər bənzər müəssisələrin maliyyə fəaliyyətinin, xüsusilə də “əməliyyat mənfəəti və ya zərəri” ilə bağlı məsələlərin müqayisəli məlumatlarını əldə etməyə kömək edəcək. 18 sayılı MHBS-yə daxil edilən əsas yeni müddəalar aşağıdakı məsələləri əhatə edir:

- Mənfəət və ya zərər hesabatının strukturu;
- Müəssisənin maliyyə hesabatlarından kənar məruzə olunan müəyyən mənfəət və ya zərər ilə bağlı maliyyə hesabatlarında tələb olunan açıqlamalar (rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilən fəaliyyət göstəriciləri); və
- Ümumilikdə əsas maliyyə hesabatları və qeydlərinə tətbiq olunan cəmləşdirmə və bölünmə üzrə gücləndirilmiş prinsiplər.

18 sayılı MHBS 1 sayılı MUBS-u əvəz edəcək; 1 sayılı MUBS üzrə bir sıra mövcud prinsiplər məhdud sayda dəyişikliklər ilə saxlanmışdır. 18 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarında qeyd olunan maddələrin tanınması və ya ölçülməsinə təsir göstərməyəcək, lakin bu standart müəssisənin “əməliyyat mənfəəti və ya zərər” hesabatlarında dəyişikliyə səbəb ola bilər.

18 sayılı MHBS 1 yanvar 2027-ci il tarixində başlayan və həmin tarixdən sonrakı hesabat dövrlərinə və həmçinin müqayisəli məlumatlara tətbiq olunur.

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

2024-cü ilin may ayında MUBSS tərəfindən 19 sayılı “İctimai Maliyyə Hesabatlılığı olmayan Törəmə Müəssisələr: Məlumatların Açıqlanması” adlı yeni standartı dərc edilmişdir, bu standartda əsasən törəmə müəssisə maliyyə hesabatlarına MHBS üzrə Uçot Standartlarını tətbiq edərkən maliyyə məlumatlarına dair qısaldılmış açıqlamalar təqdim edə bilər. 19 sayılı MHBS törəmə müəssisələrin seçimi əsasında tətbiq edilir və bu standartı tətbiq etməyi seçən törəmə müəssisələr üçün məlumatların açıqlanması tələblərini müəyyən edir.

Müəssisəyə yalnız aşağıdakı hallarda 19 sayılı MHBS-nin tətbiqinə icazə verilir:

- törəmə müəssisə olmalı;
- ictimai hesabatlılığı olmamalıdır; və
- onun birbaşa və ya hər hansı vasitəçi ana müəssisəsi MHBS Mühəsibat Uçot Standartlarına uyğun olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlamalıdır.

2025-ci ilin avqust ayında MUBSS standartda dəyişikliklər dərc etmişdir. Bu dəyişikliklər 2021-ci ilin fevral ayından 2024-cü ilin may ayınadək dərc edilmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarını əks etdirmək məqsədilə 19 sayılı MHBS-ni yeniləyir və azaldılmış açıqlama çərçivəsinin cari MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarının tələblərinə uyğunluğunu təmin edir.

Düzəlişlər yeni dərc olunmuş standartlar və düzəlişlərdən yaranan dəyişiklikləri əhatə etmək məqsədilə 19 sayılı MHBS daxilində açıqlama tələblərini yenidən nəzərdən keçirir və əlavə edir. Eyni zamanda, 19 sayılı MHBS-nin məqsədini MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarını tətbiq edən və ictimai hesabatlılığı olmayan uyğun törəmə müəssisələr üçün açıqlama yükünün azaldılmasını qoruyub saxlayır.

Düzəlişlər 19 sayılı MHBS-nin tətbiq edilməsi üçün uyğunluq meyarlarını dəyişmir və törəmə müəssisələr tərəfindən tətbiq olunan tanınma və ya ölçülmə tələblərinə təsir göstərmir. Bunun əvəzinə, düzəlişlərə əsasən 19 sayılı MHBS-ni tətbiq edən müəssisələr MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarının işlənilib hazırlanmasında müvafiq və qərar qəbul etmə üçün faydalı olan açıqlamalar verməlidirlər.

Yeni standart 1 yanvar 2027-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və erkən tətbiqinə icazə verilir.

2025-ci ilin noyabr ayında MUBSS **Hiperinflasiyalı Təqdimat Valyutasına Çevrilməsi (21 sayılı MUBS-a düzəlişlər)** dərc etmişdir. Dəyişiklik əsasən 21 sayılı MUBS-da mövcud boşluğun aradan qaldırılmasına yönəlmişdir, buraya müəssisənin funksional valyutası hiperinflasiyalı olmadığı təqdirdə, müəssisənin təqdimat valyutası hiperinflasiyalı olduğu hallar şamil olunur.

Düzəlişlər müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hiperinflasiyalı təqdimat valyutasına çevrilməsi, o cümlədən müqayisəli məlumatların təqdim olunması qaydalarını müəyyən edir. Xüsusilə də, düzəlişlərə əsasən müəssisə maliyyə hesabatlarını hiperinflasiyalı valyutada təqdim etdiyi zaman müəssisənin funksional valyutası hiperinflasiyalı olmadığı halda belə təqdimat valyutasına “Hiperinflasiyalı İqtisadiyyatlarda Maliyyə Hesabatlılığı” adlı 29 sayılı BAS standartını tətbiq edir.

Düzəlişlər hiperinflasiyalı valyutada təqdim olunan maliyyə hesabatlarının hiperinflasiyanın təsirlərini maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri üçün müvafiq şəkildə əks etdirməsini təmin etməklə ardıcılıq və müqayisəliliyi artırır.

Düzəlişlər 1 yanvar 2027-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və erkən tətbiqinə icazə verilir.

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

“Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatları” adlı 10 sayılı MHBS və “İnvestor və onun Assosiasiya edilmiş və ya Birgə Müləssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi” adlı 28 sayılı MUBS (düzəlişlər): 10 sayılı MHBS və 28 sayılı MUBS-a edilən düzəlişlər investor, onun assosiasiya edilmiş və ya birgə müləssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə uçota alınmış assosiasiya edilmiş və ya birgə müləssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müləssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müləssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin assosiasiya edilmiş və ya birgə müləssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərti ilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müləssisədə (kapital metodu ilə uçota alınmış assosiasiya edilmiş və ya birgə müləssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya edilmiş və ya birgə müləssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi MUBSŞ tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Beynəlxalq Dayanıqlılıq Standartları Şurası (BDSS) 26 iyun 2023-cü il tarixində **MHBS S1 “Dayanıqlılıq ilə əlaqədar maliyyə məlumatlarının açıqlanması üzrə ümumi tələblər”** və **MHBS S2 “İqlim ilə əlaqədar açıqlamalar”** adlı ilk iki MHBS Dayanıqlılıq Açıqlanması Standartlarını dərc etmişdir. Standartlar müləssisənin dayanıqlılıq ilə əlaqədar riskləri və imkanları ilə bağlı əhəmiyyətli məlumatların açıqlanması üçün tələblərdən ibarətdir, bu məlumatlar investorlar tərəfindən müləssisənin dəyərləndirilməsi zamanı əhəmiyyətli hesab olunur.

MHBS S1 müləssisənin dayanıqlılıq ilə əlaqədar riskləri və imkanları ilə bağlı məlumatların açıqlanması üzrə ümumi tələbləri müəyyən edir. MHBS S1 müləssisə tərəfindən dayanıqlılıq ilə əlaqədar maliyyə məlumatlarının hazırlanması və təqdim olunması qaydalarını nəzərdə tutur. Standart açıqlamaların məzmunu və təqdimatı ilə bağlı ümumi tələbləri əks etdirir, standart əsasən açıqlanan məlumat müləssisə üçün ehtiyat təmin edən maliyyə hesabatının ilkin istifadəçiləri üçün faydalı olmalıdır.

MHBS S2 ümumi məqsədli maliyyə hesabatlarının ilkin istifadəçiləri üçün faydalı hesab olunan iqlim ilə əlaqədar risk və imkanlar haqqında məlumatların müəyyən olunması, qiymətləndirilməsi və açıqlanması üçün tələbləri müəyyən edir.

Hər iki standart 1 yanvar 2024-cü il tarixindən etibarən başlayan hesabat dövrlərinə şamil olunur. Standartların erkən tətbiqinə icazə verilir. Müləssisə MHBS S1 standartını daha erkən tətbiq etdiyi halda, həmin standartı müvafiq şəkildə açıqlamalı və eyni zamanda MHBS S2 standartını tətbiq etməlidir.

BDSS standartlarının məcburi tətbiqi həmin standartların müvafiq qanunvericilik tərəfindən qəbul edilməsindən asılıdır. Bu, müləssisələrin standartları könüllü şəkildə (əlavə olaraq) tətbiq etmə bacarığına heç bir təsir göstərmir. Hazırkı hesabat tarixində bu standartlar Təşkilat fəaliyyət göstərdiyi yurisdiksiya tərəfindən qəbul edilməmişdir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni və yenidən işlənmiş standartların və şərtlərin Təşkilatın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyi gözlənilir.

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il ərzində rəhbərlik 31 dekabr 2024-cü il tarixinə və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarında müəyyən xətlər müəyyən etmiş və yenidən bəyan etmə və yenidən təsnifat ilə maliyyə hesabatlarına düzəliş etmişdir.

6 ƏVVƏLKİ DÖVR ÜZRƏ YENİDƏN BƏYAN OLUNMA VƏ YENİDƏN TƏSNİFLƏŞDİRMƏLƏR

31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat üzrə yenidən bəyan etmə və yenidən təsnifat təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	Əvvəl təqdim edildiyi kimi 31 dekabr 2024-cü il	Yenidən bəyan olunma/ yenidən təsnifatın təsiri	Yenidən bəyan olunduğu kimi 31 dekabr 2024-cü il
Digər öhdəliklər	a	(1,091,101)	1,080,040	(11,061)
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	a	-	(1,080,040)	(1,080,040)

- a) 1,080,040 AZN məbləğində əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait digər öhdəliklərdən əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsaitə yenidən təsnifləşdirilmişdir.

Yenidən bəyan olunma və yenidən təsnifat 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatın təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

- b) 10,718 AZN məbləğində faiz xərci haqq və komissiya xərcindən faiz xərcinə yenidən təsnifləşdirilmişdir.

	Əvvəl təqdim olunduğu kimi 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	Yenidən bəyan olunma/ yenidən təsnifatın təsiri	Yenidən bəyan olunduğu / yenidən təsnifləşdirildiyi kimi 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya xərci	(12,615)	10,718	(1,897)
Faiz xərci	-	(10,718)	(10,718)

31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat üzrə yenidən bəyan olunma və yenidən təsnifat təsiri aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

	Əvvəl təqdim olunduğu kimi 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	Yenidən bəyan olunma/ yenidən təsnifatın təsiri	Yenidən bəyan olunduğu/ yenidən təsnifləşdirildiyi kimi 31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Digər öhdəliklər	550,724	(551,095)	(371)
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait üzrə daxilolmalar	-	551,095	551,095
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	451	17,956	18,407
Digər aktivlər	(36,393)	(2,163)	(38,556)
İcarə öhdəliyinin əsas hissəsinin ödənilməsi	-	(15,794)	(15,794)

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

7 PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Müxbir hesablar		
- reytingi "BB+"dan "BB+"dək	17,579	53,786
Cəmi pul vasitələri və onların ekvivalentləri	17,579	53,786

Reytinglər "Fitch" reyting sistemində asəslənir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə bütün qalıqlar 1-ci Mərhələdədir və onların EOKZ-si əhəmiyyətsiz olmuşdur.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərində başa çatmış illər ərzində mərhələlər arasında köçürmələr mövcud olmamışdır.

8 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR, XALIS

	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Məbləğ	Ümumi kreditlərin %-i	Məbləğ	Ümumi kreditlərin %-i
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	4,503,439	100.00	2,371,188	100.00
Çıxışın: ehtimal olunan kredit zərərləri ehtiyatı	(31,570)		-	
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	4,471,869		2,371,188	

Müştərilərə verilmiş kreditlər illik faiz dərəcələri 24% ilə 42% arasında dəyişir. (31 dekabr 2024-cü il: 24% ilə 42%).

31 dekabr 2025-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə hesablanmış faiz gəliri 93,963 AZN təşkil etmişdir. (31 dekabr 2024-cü il: 58,295 AZN)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi balans dəyərinin dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlarının üzləşdirilməsi göstərilir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	2,371,188	-	-	2,371,188
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(167,461)	167,461	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(64,350)	-	64,350	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	3,558,133	-	-	3,558,133
Yenidən ödənilmiş aktivlər	(1,411,888)	(5,800)	(5,606)	(1,423,294)
Yığılmış faizdə xalis dəyişiklik	24,262	5,800	5,606	35,668
Sililmələr	-	-	(38,256)	(38,256)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	4,309,884	167,461	26,094	4,503,439

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	535,696	-	-	535,696
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	-	-	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	2,159,785	-	-	2,159,785
Yenidən ödənilmiş aktivlər	(373,907)	-	-	(373,907)
Yığılmış faizdə xalis dəyişiklik	49,614	-	-	49,614
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	2,371,188	-	-	2,371,188

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri ehtiyatlarının ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqlarının üzlaşdırılması təqdim olunmuşdur.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	-	-	-	-
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	906	(906)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	26,094	-	(26,094)	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni aktivlər	(3,933)	-	-	(3,933)
Zərərlər üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(27,637)	-	(38,256)	(65,893)
Sililmələr	-	-	38,256	38,256
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	(4,570)	(906)	(26,094)	(31,570)

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2025-ci il və 2024-cü il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərin kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Cədvəldəki məbləğlər ümumi balans dəyərlərini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Vaxtı keçməmiş	4,006,088	69,878	-	4,075,966
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	303,796	59,201	-	362,997
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	38,382	-	38,382
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	16,420	16,420
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	9,674	9,674
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	4,309,884	167,461	26,094	4,503,439
Çıxılın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(4,570)	(906)	(26,094)	(31,570)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə balans dəyəri	4,305,314	166,555	-	4,471,869

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Vaxtı keçməmiş	2,179,567	-	-	2,179,567
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	191,621	-	-	191,621
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Cəmi müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	2,371,188	-	-	2,371,188
Çıxılın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	-	-	-	-
31 dekabr 2025-ci il tarixinə balans dəyəri	2,371,188	-	-	2,371,188

Girovun maliyyə təsiri (i) girov və digər kredit portfelinin keyfiyyətinin artırılması aktivin ümumi balans dəyərinə bərabər və ya ondan artıq olduğu aktivlər üçün ("dəyər kredit məbləğindən artıq təminatlı aktivlər") və (ii) girov və digər kredit portfelinin keyfiyyətinin artırılması aktivin ümumi balans dəyərindən az olan aktivlər üçün ("dəyər kredit məbləğindən az təminatlı aktivlər") girov dəyərlərinin ayrıca açıqlanması yolu ilə təqdim olunur.

31 dekabr 2025-ci il	Dəyər kredit məbləğindən artıq təminatlı kreditlər		Dəyər kredit məbləğindən az təminatlı kreditlər	
	Kreditlərin ümumi balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri	Kreditlərin ümumi balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri
Fiziki şəxslər – Lombard kreditləri	3,747,031	4,812,547	756,408	-

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2024-cü il	Dəyər kredit məbləğindən artıq təminatlı kreditlər		Dəyər kredit məbləğindən az təminatlı kreditlər	
	Kreditlərin ümumi balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri	Kreditlərin ümumi balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri
Fiziki şəxslər – Lombard kreditləri	2,144,177	3,173,382	227,011	-

Aşağıdakı açıqlamalar kreditin ümumi balans dəyərindən və götürülmüş girovun ədalətli dəyərindən daha aşağı olan hissəni əks etdirir; digər hissəsi təminatlı risklər çərçivəsində açıqlanır. Kreditlərin ümumi balans dəyəri girov kimi götürülmüş aktivlərin likvidliyi əsasında ayrılmışdır. Girovların ədalətli dəyəri girov kimi qəbul edilən aktivlərin vəziyyəti və yerləşdiyi yer nəzərə alınmaqla müəyyən edilmişdir. Təşkilat girovların qiymətləndirilməsində müstəqil qiymətləndiricilərdən istifadə edir.

9 QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR VƏ İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN AKTİVLƏR

	Qeyri-maddi aktivlər	İstifadə hüququ olan aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri			
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	7,250	91,414	98,664
Dəyişikliklər	-	2,211	2,211
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	7,250	93,625	100,875
Yığılmış köhnəlmə			
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	(484)	(17,956)	(18,440)
İl üzrə köhnəlmə/amortizasiya xərci	(677)	(15,134)	(15,811)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	(1,161)	(33,090)	(34,251)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə xalis balans dəyəri	6,089	60,535	66,624

	Qeyri-maddi aktivlər	İstifadə hüququ olan aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri			
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	4,000	-	4,000
Əlavələr	3,250	91,414	94,664
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	7,250	91,414	98,664
Yığılmış köhnəlmə			
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	(33)	-	(33)
İl üzrə köhnəlmə/amortizasiya xərci	(451)	(17,956)	(18,407)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	(484)	(17,956)	(18,440)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə xalis balans dəyəri	6,766	73,458	80,224

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

10 DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Vəsitəçilərdən alınacaq vəsaitlər	90,271	29,683
Öncədən ödənilmiş xərclər	7,500	22,750
Digər	-	489
Cəmi digər aktivlər	97,771	52,922

11 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRƏ ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİT

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
BOKT "International" ASC	1,189,725	-
Səhmdarlardan alınacaq kreditlər	-	1,080,040
Cəmi əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,189,725	1,080,040

Aşağıdakı cədvəldə əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsaitlərin ilin əvvəlinə və sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi göstərilir:

	2025-ci il	2024-cü il
1 yanvar	1,080,040	-
Pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Daxilolmalar	1,180,000	1,080,040
Ödənişlər	(1,080,040)	-
Ödənilmiş faiz	(152,820)	-
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərci	162,545	-
31 dekabr	1,189,725	1,080,040

31 dekabr 2025-ci il tarixinə BOKT "International" ASC-dən alınmış kreditin illik faiz dərəcəsi 18%-dir, təminatlıdır və son ödəmə müddəti 2028-ci ilin sentyabr ayıdır.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsaitə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərci 9,725 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2024-cü il: sıfır).

12 BURAXILMIŞ BÖRC QIYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Buraxılmış börc qiymətli kağızları	2,015,000	-
Cəmi buraxılmış börc qiymətli kağızları	2,015,000	-

Börc qiymətli kağızları nominal dəyəri ilə buraxılmış, təminatlıdır, illik 18% faiz dərəcəsi daşıyır və ödəmə müddəti 2027-ci ilin may ayından 2027-ci ilin iyul ayınadək olan dövrü əhatə edir.

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Borc sahibləri ödəmə müddəti başa çatmadan öncə borcun əsas hissəsinin ödənilməsinə tələb etmək hüququna malikdirlər. İkinci dərəcəli bazarda istiqrazların satışı və alışı ilə bağlı heç bir məhdudiyyət yoxdur.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixlərinə buraxılmış borc qiymətli kağızlarına daxil edilmiş faiz xərci müvafiq olaraq 15,000 AZN və sıfır təşkil etmişdir.

Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan müvafiq nağd və qeyri-nağd dəyişikliklər ilə bağlı buraxılmış borc qiymətli kağızlarının ilin əvvəlinə və sonuna olan məbləğlərinin üzləşdirilməsi aşağıda təqdim olunmuşdur:

	2025-ci il	2024-cü il
1 yanvar	-	-
Pul vasaitlərinin hərəkəti		
Gəlir	2,000,000	-
Ödəniş	-	-
Ödənilən faiz	(178,616)	-
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərci	193,616	-
31 dekabr	2,015,000	-

13 İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Cari	25,380	16,945
Uzunmüddətli	34,740	58,675
Cəmi icarə öhdəlikləri	60,120	75,620

	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	Cəmi
31 dekabr 2025-ci il			
Minimal icarə ödənişləri	26,512	44,186	70,698
Maliyyə xərcələri	(1,132)	(9,446)	(10,578)
Xalis cari dəyər	25,380	34,740	60,120

	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	Cəmi
31 dekabr 2024-cü il			
Minimal icarə ödənişləri	26,512	70,697	97,209
Maliyyə xərcələri	(9,566)	(12,023)	(21,589)
Xalis cari dəyər	16,945	58,675	75,620

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

İcarə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nəqd və nəqdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2025-ci il	2024-cü il
1 yanvar	75,620	-
Pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Əsas məbləğin ödənilməsi	(17,711)	(15,794)
Ödənilmiş faiz	(8,800)	(10,718)
Nəqdsız dəyişikliklər		
Yeni icarələr	-	91,414
Dəyişikliklər	2,211	-
Tanınmanın dayandırılması	-	-
Faiz xərci	8,800	10,718
31 dekabr	60,120	75,620

14 ÖDƏNİLƏCƏK VERGİLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Ödəniləcək vergilər	41,925	79,874
Cəmi ödəniləcək vergilər	41,925	79,874

15 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Digər əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	10,931	7,097
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	8,813	3,350
DSMF-ə ödəniləcək vəsaitlər	1,543	614
Cari hesablar	4,288	-
Cəmi icarə öhdəlikləri	25,575	11,061

16 NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Təşkilatın təsdiqlənmiş, buraxılmış və ödənilməmiş səhmdar kapitalı 20,000 adi səhmdən ibarətdir (31 dekabr 2024-cü il: 20,000). Bütün səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 50 AZN təşkil edir.

Adi səhmlərin sahibləri vaxtaşırı elan edilmiş dividendləri almaq hüququna malikdirlər və Təşkilatın illik və ümumi yığıncaqlarında hər bir səhm üzrə bir səs hüququna malikdirlər.

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il ərzində 324,152 AZN məbləğində dividendlər elan edilmişdir (31 dekabr 2024-cü il: sıfır).

Səhmdarlar tərəfindən yatırılan əlavə kapital ianələri nəticəsində 2024-cü il ərzində Təşkilatın nizamnamə kapitalı 950,000 AZN məbləğində artırılmışdır.

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

17 XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz	1,175,905	555,459
Cəmi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri	1,175,905	555,459
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz xərci		
Buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə faiz xərci	(193,616)	-
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait üzrə faiz xərci	(162,545)	-
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	(8,800)	(10,718)
Cəmi effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz xərci	(364,961)	(10,718)
Cəmi xalis faiz gəliri	810,944	544,741

18 HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Banklar və digər maliyyə təşkilatları tərəfindən göstərilmiş xidmətlər	(3,666)	(1,897)
Cəmi haqq və komissiya xərci	(3,666)	(1,897)

19 İŞÇİLƏR ÜZRƏ MÜAVİNƏTLƏR VƏ ƏLAQƏDAR XƏRCLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
İşçilərə kompensasiya ödənişi	(87,961)	(47,113)
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər	(15,774)	(8,693)
Cəmi işçilər üzrə müavinətlər və əlaqədar xərclər	(103,735)	(55,806)

20 ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Reklam xərcləri	(81,630)	(36,610)
Ofis ləvazimatları	(74,725)	(34,450)
Peşəkar xidmət haqları	(17,573)	(16,220)
İstifadə hüququ olan aktivlərin kəhnəlməsi	(15,134)	(17,956)
Təmir və istismar xərcləri	(6,000)	(6,000)
Rəbitə xərcləri	(1,097)	(867)
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	(677)	(451)
Ezamiyyə və əlaqədar xərclər	(180)	(270)
Sığorta xərcləri	(127)	(280)
Digər	(500)	-
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(197,643)	(113,104)

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

21 VERGİQOYMA

Azərbaycan kommersiya və vergi qanunvericiliyi xüsusilə müxtəlif təfsir və dəyişikliklərə səbəb ola bilər. Bundan əlavə, rəhbərlik tərəfindən vergi qanunvericiliyinin təfsiri vergi orqanlarından fərqlənə bildiyi üçün, əməliyyatlara vergi orqanları tərəfindən yoxlama tətbiq oluna bilər və nəticədə Təşkilat əlavə vergi, cərimə və faizlər ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, Təşkilat vergi qanunvericiliyinə əsaslı şəkildə əməl edir.

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Cari mənfəət vergisi xərci	(101,949)	(79,397)
Cari ildə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri	8,302	-
Mənfəət vergisi xərci	(93,647)	(79,397)

Mənfəət vergisi xərci ilə uçot mənfəəti arasındakı əlaqə

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	436,074	387,535
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi 20% ilə hesablanan nazəri vergi tutulmaları	(87,215)	(77,507)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(6,432)	(1,890)
Mənfəət vergisi xərci	(93,647)	(79,397)

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri

31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış illər üzrə müvəqqəti fərqlərin hərəkəti aşağıdakı kimi təqdim olunur:

	1 yanvar 2025-ci il	Mənfəət və ya zərər də hesaba alınmış	31 dekabr 2025-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	6,314	6,314
İcarə öhdəlikləri	-	12,024	12,024
İstifadə hüququ olan aktivlər	-	(12,107)	(12,107)
Digər öhdəliklər	-	2,071	2,071
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	8,302	8,302

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

22 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏR

Təşkilat adi fəaliyyəti şəraitində MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarında əks olunmuş əlaqəli tərəf anlayışına daxil olan digər müəssisələrlə işgüzar fəaliyyət aparır. Bu əməliyyatlar Təşkilat normal fəaliyyətini davam etdirərkən aparılır və iki tərəfin razılaşdığı mübadilə məbləğləri ilə ölçülür. Bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün müəssisələr, Təşkilat birbaşa və ya dolayısı ilə bu qurumların maliyyə və əməliyyatlar üzrə qərarlarına ciddi təsir göstərmək imkanına malik olduğu halda və ya əksinə Təşkilat və ya digər qurum əsas idarəetmə heyəti və digər əlaqəli tərəflərin ümumi nəzarətinə və ya ciddi təsirinə məruz qaldığı halda əlaqəli tərəflər hesab olunurlar. İl ərzində əlaqəli tərəflərlə uçota alınmış əməliyyatların təfərrüatları aşağıda göstərilir.

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat:		
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,189,725	1,080,040
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat:		
Faiz xərci	(162,545)	-

İdarə Heyəti üzvləri ilə əməliyyatlar

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
İşçilər üzrə qismüddətli müavinətlər	55,510	35,982
	<u>55,510</u>	<u>35,982</u>

23 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Normal fəaliyyəti həyata keçirərkən Təşkilat müştərilərinin ehtiyaclarını ödəmək məqsədilə balansdankənar risklərlə maliyyə alətlərində tərəf qismində çıxış edir. Müxtəlif dərəcələrdə kredit risklərinə məruz qalan həmin alətlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur. Təşkilat balansdankənar şərti öhdəliklərin və təəhhüdlərin qəbul edilməsində balansla daxil olan əməliyyatlarla eyni kredit nəzarəti siyasəti və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə Təşkilatın əsas kapital öhdəliyi olmamışdır (31 dekabr 2024-cü il: sıfır).

Məhkəmə prosedurları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Təşkilata qarşı iddialar irəli sürülür. Təşkilat rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinin müddəaları bəzən ziddiyyət təşkil edir və nəticədə vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Vergi ödəyicilərinin vergi orqanları tərəfindən vergi qanunvericiliyinin təfsiri ilə bağlı şübhələri olduqda, vergi orqanlarına qarşı öz mövqelərini müdafiə etmək üçün məhkəməyə müraciət etmək hüququ vardır. Qeyd etmək lazımdır ki, vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş "əsassız vergi faydası", "əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi" konsepsiyalarından və "əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)" kriteriyasından istifadə edə bilərlər.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Bela qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq edilmiş şərhə aid edilə bilər. Bu, kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar və vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi qiymətləndirilmə səbəbindən müvafiqəti vergi tutulan fərqlərə səbəb ola bilər. Təşkilatın rəhbərliyi əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatdı belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək səlahiyyətli vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir.

24 KAPİTAL RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə olunmasının əsas məqsədləri Təşkilatın əsas iş strategiyası və tənzimləyicinin minimum tələbləri ilə müəyyən edilmiş kapital tələblərinə cavab vermək üçün kifayət qədər kapitalın olmasını təmin etməkdir. Kapitalın idarə edilməsi prosesi Müşahidə Şurası tərəfindən idarə olunur. Müşahidə Şurası Təşkilatın kapital mövqeyini daxili və tənzimləyici tələblərə uyğun idarə etməkdən məsuldur. Müşahidə Şurası, likvidlik, kapital, risk və gəlirlilik mülahizələri baxımından Təşkilatın aktivlərinin, öhdəliklərinin və maliyyələşdirmə mənbələrinin həcmi və qarışığını da nəzərdən keçirir.

25 ƏDALƏTLİ DƏYƏRİN ÖLÇÜLMƏSİ

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktiv satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Buna görə də, tarixi dəyər metoduna əsasən balans dəyəri ilə ədalətli dəyər təxminləri arasında fərqlər yaranı bilər. Ədalətli dəyərin ölçülməsi müəssisənin ləğv etmək, əməliyyatlarını əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq və ya əlverişsiz şərtlərlə əməliyyat həyata keçirmək niyyəti və ya ehtiyacı olmadan fəaliyyətinin davamlı olması ehtimalına əsaslanır. Rəhbərliyin təxminlərinə əsasən Təşkilatın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərle qeydə alınmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,579	17,579	53,786	53,786
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,471,869	4,471,869	2,371,188	2,371,188
Digər maliyyə aktivləri	90,271	90,271	29,683	29,683
Cəmi maliyyə aktivləri	4,579,719	4,579,719	2,454,657	2,454,657
Maliyyə öhdəlikləri:				
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,189,725	1,189,725	1,080,040	1,080,040
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	2,015,000	2,015,000	-	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	25,575	25,575	11,061	11,061
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	3,230,300	3,230,300	1,091,101	1,091,101

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərle ölçülən aktiv və öhdəliklər ədalətli dəyər iyerarxiyasının üç səviyyəsi üzrə qruplaşdırılır. Bu qruplaşma ədalətli dəyərin ölçülməsində istifadə olunan əhəmiyyətli ilkin məlumatların ən aşağı səviyyəsinə əsasən müəyyən edilir:

- 1-ci Səviyyə: oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda təyin olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər;

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

- 2-ci Səviyyə: təyin edilmiş qiymət istisna olmaqla, 1-ci Səviyyədə qeyd edilmiş və birbaşa (məs. qiymətlər kimi) və ya dolayı (məs. qiymətlərdən qaynaqlanan) yolla müşahidə edilə bilən ilkin məlumatlar;
- 3-cü Səviyyə: müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan aktiv və ya öhdəliklər üzrə ilkin məlumatlar (müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar).

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin iyerarxiyası daxilində səviyyələri göstərir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
31 dekabr 2025-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,579	-	-	17,579
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	-	-	4,471,869	4,471,869
Digər maliyyə aktivləri	-	-	90,271	90,271
Maliyyə öhdəlikləri:				
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	-	-	1,189,725	1,189,725
Buraxılmış bəre qiymətli kağızları	-	2,015,000	-	2,015,000
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	25,575	25,575
31 dekabr 2024-cü il				
Financial assets:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	53,786	-	-	53,786
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	2,371,188	2,371,188
Digər maliyyə aktivləri	-	-	29,683	29,683
Maliyyə öhdəlikləri:				
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	-	-	1,080,040	1,080,040
Buraxılmış bəre qiymətli kağızları	-	-	-	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	11,061	11,061

26 MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Təşkilatın fəaliyyəti məqsədyönlü şəkildə riskləri nəzərə almaq və onları peşəkar şəkildə idarə etməkdən ibarətdir. Təşkilatın risklərin idarə edilməsinin əsas funksiyaları Təşkilat üçün bütün əsas riskləri müəyyən etmək, bu riskləri ölçmək, risk mövqelərini idarə etmək və kapitalın bölüşdürülməsini müəyyən etməkdir. Təşkilat bazarlarda, məhsullarda və üstün bazar təcrübəsində dəyişiklikləri əks etdirmək üçün mütəmadi olaraq risklərin idarə edilməsi siyasətini və sistemini nəzərdən keçirir. Təşkilatın məqsədi risk və gəlir arasında müvafiq tarazlığa nail olmaq və Təşkilatın maliyyə fəaliyyətinə potensial mənfi təsirləri minimuma endirməkdir. Təşkilat riski daxili və ya xarici amillərin səbəb ola biləcəyi itirilmiş mənfəət və ya zərər ehtimalı kimi müəyyən edir.

Təşkilatın risklərin idarə edilməsi onun baş ofisində, Müşahidə Şurası ilə sıx əməkdaşlıqda əlaqələndirilir. Müşahidə Şurası ümumi risklərin idarə edilməsi üçün yazılı prinsiplər, habelə valyuta riski, faiz dərəcəsi riski, kredit riski və qeyri-derivativ maliyyə alətlərinin istifadəsi kimi xüsusi sahələri əhatə edən yazılı siyasət təqdim edir.

Əməliyyat riski

Təşkilatın əməliyyat riski elektron və telekommunikasiya, gündəlik və ya digər sistemlərdə nasazlıqlar kimi Təşkilatın gündəlik fəaliyyətində baş verən xətlər nəticəsində yaranan biləcək mümkün zərarlərə aiddir - əlavə amillər peşəkar bacarıqların qeyri-kafi səviyyəsi və ya insan faktorudur. Təşkilatın əməliyyat risklərini minimum səviyyədə saxlamaq üçün ümumi risk təsnifatından istifadə etməklə əməliyyat risklərini idarə etmək üçün müxtəlif alətlərdən istifadə olunur.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Təşkilatın əməliyyat riskinə yanaşması riski aradan qaldırmaq üçün deyil, daha çox onu rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilmiş məqbul səviyyələr daxilində saxlamaq və əlavə nəzarətlər, nəzarət vasitələrinə düzəlişlər və ya digər risklərə cavab vermə ilə bağlı qərarlar qəbul etmək üçün onların kifayət qədər məlumatla malik olmasını təmin etmək məqsədi daşıyır.

Bazar riski

Bazar riski bazar qiymətlərinin və dərəcələrinin dəyişməsi riskidir və bu, gəlirliyə və/və ya kapitala mənfi təsir göstərə bilər. Təşkilat gündəlik əməliyyatları ilə bağlı faiz dərəcələri və valyuta üzrə açıq mövqelərdən irəli gələn bir sıra bazar risklərinə məruz qalır ki, bunların da hamısı ümumi və spesifik bazar hərəkətlərinə məruz qalır. Bazar riski məqsədi ilə rəhbərlik özünün səhm mövqeyi riski, faiz dərəcəsi riski və xarici valyuta riski kimi əsas bazar risk faktorlarını müəyyən edir. Əsas bazar riski xarici valyuta riski və faiz dərəcəsi riskidir. Təşkilat kapital bazarında əməliyyatlara malik olmadığına görə kapital mövqeyi riskinə əhəmiyyətli dərəcədə məruz qalmır.

Təşkilat öz siyasətinə uyğun olaraq bazar qiymətlərində və dərəcələrinə mənfi dəyişikliklərin qarşısını almaq və açıq mövqelərinin risk/gəlir profilini optimallaşdırmaq üçün bazar risklərini müəyyən etməyə, ölçməyə, izləməyə və nəzarət etməyə çalışır. Müşahidə Şurası ilk növbədə bazar riski siyasətinin və riskin ölçülməsi/monitorinq metodologiyasının işləni b hazırlanmasına və həyata keçirilməsinə, habelə müəyyən edilmiş limitlər üzrə bazar riskinin nəzərdən keçirilməsinə və hesabat verilməsinə nəzarət edir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarici valyutaların məzənnələrindəki dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd etməsi riskidir. Xarici valyuta riski valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər nəticəsində mənfəətin və/və ya kapitalın dəyişməsi riskidir. Təşkilat xarici valyutada olan aktiv və öhdəliklərini uyğunlaşdırmaqla valyuta risklərini idarə edir. Risk konsentrasiyasını məhdudlaşdırmaq üçün xalis açıq mövqe və qarşı tərəf limitləri müəyyən edilmişdir.

31 dekabr 2025-ci və 2024-cü il tarixinə Təşkilatın bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri AZN ilə təqdim olunmuşdur. Nəticə etibarilə, Təşkilat heç bir əhəmiyyətli xarici valyuta riskinə məruz qalmamışdır.

Faiz dərəcəsi riski

Pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə faiz dərəcəsi riski, bazar faiz dərəcələrindəki dəyişikliklər nəticəsində maliyyə alətinin gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin dəyişməsi riskidir. Ədalətli dəyər faiz dərəcəsi riski, bazar faiz dərəcələrindəki dəyişikliklər nəticəsində maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir.

Təşkilat, bazar faiz dərəcələrinin mövcud səviyyələrindəki dəyişikliklərin həm ədalətli dəyər, həm də pul vəsaitlərinin hərəkəti risklərinə təsirinə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin gözlənilməz hərəkətlər baş verdikdə zərərləri azalda bilər. Müşahidə Şurası faiz dərəcələrinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə həyata keçirilə biləcək risk dəyərinin uyğunsuzluğu səviyyəsinə dair limitlər müəyyən edir və bu limitlərə Risklərin idarə edilməsi üzrə mütəxəssis tərəfindən gündəlik nəzarət edilir.

Aşağıdakı cədvəllər faiz dərəcəsinin yenidən qiymətləndirilməsinin uyğunsuzluq səviyyəsini göstərir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

	1 ay arzında	1-6 ay arzında	6-12 ay arzında	1-5 il arzında	Faizsiz	31 dekabr 2025-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	17,579	17,579
Müştərilərə verilmiş kreditlər	199,297	990,203	948,553	2,333,816	-	4,471,869
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	90,271	90,271
Cəmi maliyyə aktivləri	199,297	990,203	948,553	2,333,816	107,850	4,579,719
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Ölünməli tərəflərə ödəniləcək vəsait	9,725	-	-	1,180,000	-	1,189,725
Buraxılmış bəzi qıyməxli kəğızlər	15,000	-	-	2,000,000	-	2,015,000
İcra öhdəlikləri	2,209	4,348	18,823	34,740	-	60,120
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	25,575	25,575
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	26,934	4,348	18,823	3,214,740	25,575	3,290,420
Faiz dərəcəsi boşluğu	172,363	985,855	929,730	(880,924)	82,275	1,289,299
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	172,363	1,158,218	2,087,948	1,207,024	1,289,299	

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

	1 ay arzında	1-6 ay arzında	6-12 ay arzında	1-5 il arzında	Faizsiz	31 dekabr 2024-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Pul vəsaitləri və onlara ekvivalentləri	-	-	-	-	53,786	53,786
Müştərilərə verilmiş kreditlər	61,791	-	18,557	2,290,840	-	2,371,188
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	29,683	29,683
Cəmi maliyyə aktivləri	61,791	-	18,557	2,290,840	83,469	2,454,657
MALİYYƏ ÖLDƏKLƏRİ						
Ölajəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,080,040	-	-	-	-	1,080,040
Burxulmuş borc qıymətli kağızları	-	-	-	-	-	-
İcra öhdəlikləri	2,779	5,469	23,676	43,696	-	73,620
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	11,061	11,061
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,082,819	5,469	23,676	43,696	11,061	1,166,721
Faiz dərəcəsi boşluğu	(1,021,028)	(5,469)	(5,119)	2,247,144	72,408	1,287,936
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	(1,021,028)	(1,026,497)	(1,031,616)	1,215,528	1,287,936	

“INTERNATIONAL LEASING” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl mənfəət vergisindən əvvəl mənfəətin/zərərin) və kapitalın $\pm 1\%$ (31 dekabr 2024-cü il: $\pm 1\%$) faiz dərəcələrində əqlabətən mümkün dəyişikliyə qarşı həssaslığını göstərir. Bu dəyişikliklər cari bazar şəraitinin müşahidəsinə əsasən hesab edilir. Hesablamalar hər bir dövr üçün orta bazar faiz dərəcəsidəki dəyişikliyə və faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssas olan hər bir hesabat tarixində saxlanılan faiz gətirən maliyyə alətlərinə əsaslanır. Bütün digər dəyişənlər sabit saxlanılır

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		Kapital	
	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
1% artma	12,155	-	9,724	-
1% azalma	(12,155)	-	(9,724)	-

Likvidlik riski

Likvidlik riski, təşkilatın müqavilə öhdəlikləri, borcların ödəmə müddətləri və ya digər pul vəsaitlərinin xaric olması səbəbindən nağd pul tələbləri nəticəsində öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi riskidir. Belə xaric olmalar müştəri kreditləri və investisiyalar üçün mövcud pul vəsaitlərinin tükənməsi ilə nəticələnməkdir. Ekstremal şəraitdə likvidliyin çatışmazlığı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda və aktivlərin satışında azalma və ya potensial olaraq kredit öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsi ilə nəticələnmə bilər. Təşkilatın bunu edə bilməyəcəyi riski bütün bank əməliyyatlarına xasdır və kredit hadisələri, sistem sarsıntıları və təbii fəlakətlər də daxil olmaqla, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, bir sıra təşkilata xas və bazar miqyasında baş verən hadisələrin təsirinə məruz qala bilər. Müşahidə Şurası maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın likvidlik əmsallarına və likvidliklə bağlı ehtiyat planlarına riayət olunmasına nəzarət edir.

Aşağıdakı cədvəllərdə diskontlaşdırılmamış müqavilə üzrə ödəmə müddətinin təhlili göstərilmişdir:

	1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Cəmi ümumi pul vasaitlərinin yönəlməsi	Cəmi balans məbləği
31 dekabr 2025-ci il						
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	17,700	88,500	106,200	1,554,400	1,766,800	1,189,725
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	30,000	150,000	180,000	2,180,000	2,540,000	2,015,000
İcarə öhdəlikləri	2,209	11,047	13,256	44,186	70,698	60,120
Digər maliyyə öhdəlikləri	25,575	-	-	-	25,575	25,575
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	75,484	249,547	299,456	3,778,586	4,403,073	3,290,420

	1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	Cəmi ümumi pul vasaitlərinin yönəlməsi	Cəmi balans məbləği
31 dekabr 2024-cü il						
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,080,040	-	-	-	1,080,040	1,080,040
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	-
İcarə öhdəlikləri	2,779	9,838	13,895	70,697	97,209	75,620
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,061	-	-	-	11,061	11,061
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,093,880	9,838	13,895	70,697	1,188,310	1,166,721

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəllərdə diskontlaşdırılmış müqavilə müddətləri üzrə təhlil təqdim olunur:

	1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	31 dekabr 2025-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	17,579	-	-	-	17,579
Müştərilərə verilmiş kreditlər	199,297	990,203	948,553	2,333,816	4,471,869
Digər maliyyə aktivləri	90,271	-	-	-	90,271
Cəmi maliyyə aktivləri	307,147	990,203	948,553	2,333,816	4,579,719
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	9,725	-	-	1,180,000	1,189,725
Buraxılmış bəzi qıymətli kağızları	15,000	-	-	2,000,000	2,015,000
İcarə öhdəlikləri	2,209	4,348	18,823	34,740	60,120
Digər maliyyə öhdəlikləri	25,575	-	-	-	25,575
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	52,509	4,348	18,823	3,214,740	3,290,420
Faiz darəcəsi boşluğu	254,638	985,855	929,730	(880,924)	1,289,299
Məcmu faiz darəcəsi boşluğu	254,638	1,240,493	2,170,223	1,289,299	

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

	1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	31 dekabr 2024-cü il Cəmi
MALIYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	53,786	-	-	-	53,786
Müştərilərə verilmiş kreditlər	22,408	55,603	429,902	1,863,275	2,371,188
Digər maliyyə aktivləri	29,683	-	-	-	29,683
Cəmi maliyyə aktivləri	105,877	55,603	429,902	1,863,275	2,454,657
MALIYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək vəsait	1,080,040	-	-	-	1,080,040
Buraxılmış borc qıymətli kağızları	2,779	5,469	23,676	43,696	75,620
İcra öhdəlikləri	11,061	-	-	-	11,061
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,093,880	5,469	23,676	43,696	1,166,721
Faiz dərəcəsi boşluğu	(988,003)	50,134	406,226	1,819,579	1,287,936
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	(988,003)	(937,869)	(531,643)	1,287,936	

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Coğrafi risk

Təşkilatın bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri 31 dekabr 2025-ci və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə Azərbaycan Respublikasının hüddurları daxilində cəmləşmişdir.

Kredit riski

Təşkilat kredit riskinə məruz qalır ki, bu da bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman digər tərəfin maliyyə zərərləri ilə üzləşməsi riskidir. Kredit riskinə məruz qalma, Təşkilatın digər tərəflərə borc verməsi və maliyyə aktivlərinin və balansdankənar kredit öhdəliklərinin artırılmasına səbəb olan digər əməliyyatlarda iştirak etməsi nəticəsində yaranır. Təşkilatın məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsi maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin balans dayarında əks olunur. Verilmiş maliyyə zəmanətləri, kreditin uzadılması üzrə öhdəlik, istifadə edilməmiş kredit xətləri və ixrac/idxal akkreditivləri öhdəlikləri üçün maksimal kredit riski öhdəliyin məbləğinə bərabərdir.

Kredit riski Təşkilatın biznes fəaliyyəti üçün yeganə böyük riskdir; buna görə də rəhbərlik kredit riskinə məruz qalmanı ehtiyatla idarə edir. Risklərin idarə edilməsi məqsədləri üçün kredit riski üzrə təxminlərin irəli sürülməsi olduqca mürəkkəbdir və bazarın şərtlərinə, ehtimal olunan pul vəsaitlərinin hərəkəti və vaxt keçidi ilə bağlı dəyişkənlik kimi modellərin istifadəsini nəzərdə tutur. Aktivlər portfeli üzrə kredit riskinin qiymətləndirilməsi, ehtimal edilən xətlərin, əlaqəli zərər nisbətlərinin və kreditlərin çevrilməsi amillərinin daha çox qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur.

Limitlər

Təşkilat, götürdüyü kredit riskinin səviyyələrini bir borcalana və ya borcalan qruplarına və coğrafi və fəaliyyət sektoru segmentlərinə münasibətdə qəbul edilən risk məbləğinə məhdudiyyət qoyaraq qurur. İstehsal və fəaliyyət sektoru tərəfindən kredit riski səviyyəsinə görə məhdudiyyətlər rəhbərlik tərəfindən mütləqiyyətlə təsdiq edilir. Bu risklər dövrü olaraq izlənilir və illik və ya daha da mütləqiyyətlə şəkildə nəzərdən keçirilir.

Təşkilat fərdi borcalanlar üçün kredit limitlərini təsdiqləyən bir sıra kredit komitələri yaratmışdır. Kredit riskinin miqyasından asılı olaraq, korporativ müştərilərlə əməliyyatlar üzrə qərarlar Əsas Kredit Komitəsi və ya Kiçik Kredit Komitəsi tərəfindən təsdiq edilir. Komitələr həftəlik olaraq toplanır. Bəzi hallarda (məsələn, iri və ya əhəmiyyətli) kreditlər İdarə Heyəti və ya Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilir.

Müvafiq müştəri xidmətləri üzrə menecerlər tərəfindən tərtib olunmuş kredit ərizələri, kredit limitinin təsdiqi üçün müvafiq kredit komitəsinə verilir. Kredit riskinə məruz qalma, qismən, girovun alınması, həmçinin korporativ və şəxsi zəmanətlər vasitəsilə idarə olunur. Kredit riskinə məruz qalmanı izləmək üçün müştərilərin biznes və maliyyə göstəricilərinə əsaslanan strukturlaşdırılmış təhlil üzrə müntəzəm hesabatlar hazırlanır. Ödəmə qabiliyyətini itirmiş müştərilər ilə hər hansı əhəmiyyətli təsirlər İdarə Heyəti və ya Direktorlar Şurasına təqdim edilir və nəzərdən keçirilir.

Ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) üzrə ölçülmələr – anlayışlar

EOKZ, gələcək pul çatışmazlığının cari dəyərinin (kredit zərərlərinin orta çəkili dəyəri, verilmiş müddətə istifadə edilən müvafiq defolt riskləri ilə) ehtimal olunan təxminidir. EOKZ ölçüsü qarəzsizdir və bir sıra mümkün nəticələrin qiymətləndirilməsi ilə təyin edilir.

Diskont dərəcəsi – hesabat tarixinə gözlənilən zərərin cari dəyərə diskontlaşdırılması üçün istifadə olunan dərəcədir. Diskont dərəcəsi maliyyə aləti üçün effektiv faiz dərəcəsinə (EFD) və ya onun təxmini uyğunlaşdırılmasını əks etdirir.

Ömürlük müddət – EOKZ-nin ölçülməsi üçün maksimal müddət. Sabit ödəmə müddətli kreditlər üçün ömürlük müddət müqavilənin qalan müddətinə bərabərdir. Kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri üçün bu, kreditin uzadılması üçün müəssisənin müqavilə öhdəliyi olan maksimal müqavilə müddətidir. Fiziki şəxslərə verilən kredit kartları üçün daxili statistikaya əsaslanır və bu 3 ilə bərabərdir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Ömürlük EOKZ – maliyyə alətinin qalan ömür müddəti ərzində mümkün olan defolt hallarında baş verən zərərlər.

12 aylıq EOKZ – maliyyə alətləri üzrə defolt hallarının baş verməsi nəticəsində meydana çıxan EOKZ əks etdirən EOKZ-lərin bir qismi, maliyyə alətinin qalan müqavilə müddəti ilə məhdudlaşdıran hesabat tarixindən 12 ay ərzində mümkündür.

Proqnozlaşdırılan məlumat – hər bir portfel segmenti üçün kredit riskinə və gözlənilən kredit zərərlərinə təsir edən əsas makroiqtisadi dəyişiklikləri ehtiva edən məlumat. 9 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq, EOKZ-nin qiymətləndirilməsində geniş konsepsiya, proqnozlaşdırılan məlumatları nəzərdən keçirməkdir.

Kredit Konvertasiya Əmsalı (KKƏ) – balansdankənar məbləğlərin müəyyən edilmiş müddətdə balans maddəsinə çevrilmə ehtimalı olduğunu göstərir. Bu, 12 aylıq və ya ömürlük dövr üçün hesablanır. Həyata keçirilən təhlilə əsasında Təşkilat, 12 aylıq və ömürlük KKƏ-nin eyni olduğunu ehtimal edir.

Satın alındıqda və ya əldə edildikdə kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər (SƏKD) ilkin tanınmada kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmış maliyyə aktivləridir.

Aşağı kredit riskli maliyyə aktivləri – xarici reyting agentlikləri və ya müvafiq daxili reyting tərəfindən investisiya dərəcəsi verilmiş aktivlər, Azərbaycan Respublikası tərəfindən buraxılmış və manatla irəli sürülmüş borc alətləri, Azərbaycan Respublikasına məxsus şirkətlərə manat ilə verilmiş kreditlər. Maliyyə aktivlərinin öhdəliyin 30 gündən çox olması halında ilkin tanınma tarixindən etibarən kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə artıqları ehtimalı təkbiz edilməmişdir.

Defolt və kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmış aktiv – Defolt vəziyyətində olan kredit aşağıda göstərilən meyarlardan birinə və ya bir neçəsinə cavab verdikdə, "kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmış" aktivin tərfi ilə tamamilə uyğunlaşdırılmış hesab olunur:

- borc alanın müqavilə şərtləri üzrə ödənişləri 90 gündən artıq gecikdirməsi;
- kredit 6 aydan az müddət əvvəl restrukturizasiya olunmuşdur və müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq ödənişlər 31-90 gündən çox gecikmişdir;
- Təşkilat borc alanın borcunu əhəmiyyətli zərər ilə satmağı düşünür (borcun əsas məbləğinin və hesablanmış faizlərin 5%-dən çoxu);
- borc alanın xarici reytingi Caa2-dən aşağıdır;
- Təşkilat əsas şablon üzrə defolt reytinginə malik qrupda borc alanı təsnif etmişdir.

Əsas Kredit Komitəsi aşağıdakı ödəmə ehtimalının olmaması meyarlarına əsasən borc alanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş kimi tanıyır:

- borc alan ödəmə qabiliyyətinə malik deyil;
- borc alanın iflasa girmə ehtimalı yaranmağa başlamışdır;
- borc alanın öhdəliklərini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirməkdə çətinliklərini əks etdirən digər meyarlar.

Ardıcıl altı aylıq müddət ərzində heç bir defolt meyarlarına cavab vermədikdə, alət artıq defolt vəziyyətində mövcud hesab edilmir (yəni, defolt vəziyyətinin aradan qaldırılması).

Kredit Riskində Əhəmiyyətli Artım (KRƏA) – KRƏA qiymətləndirməsi fərdi və portfel əsasında həyata keçirilir. AD və ya DMGVƏD-də hesablanmış fərdlərə verilmiş kreditlər üçün, KRƏA aşağıda göstərilən şərtlərin monitorinqi əsasında fərdi şəkildə qiymətləndirilir. KRƏA-nın müəyyənləşdirilməsi üçün istifadə edilən meyarlar Təşkilatın rəhbərliyi tərəfindən uyğunluq üçün mütəmadi olaraq izlənilir və nəzərdən keçirilir.

Təşkilat maliyyə alətini aşağıda göstərilən kəmiyyət, keyfiyyət və ya dəstəkləyici meyarlardan birinin və ya bir neçəsinin yerinə yetinildiyi zaman kredit riskində əhəmiyyətli artım baş vermiş hesab edir.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər və hüquqi şəxslər tərəfindən buraxılmış istiqrazlar, banklararası əməliyyatlar və banklar tərəfindən buraxılan istiqrazlar üçün:

- 31-90 gündən artıq gecikdirilmiş;
- 6-30 gündən artıq gecikmiş və restrukturizasiya olunmuş;
- Monitorinqlər borcalanın maliyyə çətinlikləri olduğunu göstərir.

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər üçün:

- 31-90 gün gecikdirilmiş;
- 6-30 gündən artıq gecikmiş və restrukturizasiya olunmuş;
- Yenidən maliyyələşdirilən kreditlər – borcalanın bütün kreditlərinin bir kreditdə təkrar maliyyələşdirildiyi xüsusi kredit növü;
- Problemlı kreditlər departamenti tərəfindən kreditin nəzarət siyahısına daxil edilməsi.

KRƏA meyarlarına artıq cavab vermədiyi və bunun ən az 6 ay davam etməsinə dair sübutlar olduqda, alət 1-ci Mərhələyə qaytarılır. Keyfiyyət göstəricisinə əsasən, risk 2-ci Mərhələyə köçürülmüşdürsə, Təşkilat göstəricinin mövcud olması və ya dəyişməsi dinamikasını izləyir.

EOKZ-nin ölçülməsi – qiymətləndirmə üsullarının təsviri

SƏKD olmayan maliyyə aktivləri üçün EOKZ-lər, ümumən, borcalanın kredit riskinin ilkin tanınmasından sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmış olub-olmamasından asılı olaraq, iki müxtəlif dövr üzrə defolt riskinə əsasən qiymətləndirilir. Bu yanaşma EOKZ ölçüsü üzrə üç mərhələli modeldə ümumiləşdirilə bilər:

- 1-ci Mərhələ: ilkin tanınma zamanı kredit zərərinə məruz qalmamış maliyyə aləti və onun kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmamışdır; zərərin ödənilməsi 12 aylıq EOKZ-lərə əsaslanır.
- 2-ci Mərhələ: ilkin tanınmadan sonra KRƏA-nın müəyyən edildiyi təqdirdə, maliyyə aləti 2-ci Mərhələyə köçürülmüş, lakin hələ də kredit zərərinə məruz qalmamışdır; zərərin ödənilməsi ömürlük EOKZ-lərə əsaslanır.
- 3-cü Mərhələ: maliyyə aləti kredit zərərinə məruz qalarsa, maliyyə aləti daha sonra 3-cü Mərhələyə köçürülür və zərərin ödənilməsi ömürlük EOKZ-lərə əsaslanır.

SƏKD maliyyə aktivləri üçün EOKZ həmişə ömürlük ölçülür (3-cü Mərhələ), buna görə hesabat tarixində Təşkilat yalnız ömürlük ehtimal olunan kredit zərərlərindəki məcmu dəyişiklikləri tanıyır.

Təşkilat EOKZ ölçülməsi üçün üç ayrı yanaşma həyata keçirə bilər:

- Fərdi əsasda qiymətləndirmə;
- Portfel əsasında qiymətləndirmə: fərdi əsasda, lakin eyni kredit riski parametrləri ilə təxmin edilən daxili reyting. (məsələn DE, DZYZ) eyni kredit riski reytingi və kredit portfelinin həmcins seqmentləri üzrə EOKZ hesablamaları zamanı tətbiq edilir;
- Xarici reytingə əsaslanan qiymətləndirmə.

Təşkilat hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlərin aşağıdakı növləri üzrə fərdi əsasda qiymətləndirmə aparır: vahid kredit riski xüsusiyyətlərinə malik kreditlər, fərdi əhəmiyyətli kreditlər və dayəsizləşmiş kreditlər.

Təşkilat aşağıdakı növ aktivlər üzrə portfel əsasında qiymətləndirməni həyata keçirir: hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər və kreditlə bağlı öhdəliklər (standart kredit, ixtisaslaşdırılmış kreditlər, lizinq kreditləri və s.), qruplararası kreditlər, fərdi kreditlər və KOB-lara verilmiş kreditlər). Bu yanaşma portfelin borcalanın xüsusi məlumatlarına əsaslanan eyni xüsusiyyətlərə malik seqmentlərə birləşməsinə əhatə edir.

Təşkilat aşağıdakı kredit növləri üçün xarici reytinglər üzrə qiymətləndirmələr aparır: banklararası kreditlər, banklar, hüquqi şəxslər və dövlətlər tərəfindən verilmiş borc qiymətli kağızları, dövlətlərə verilmiş kreditlər.

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

Fərdi əsasda qiymətləndirmə prinsipləri – fərdi əsasda EOKZ qiymətləndirmələri hər bir nəticənin ehtimalına qarşı müxtəlif mümkün nəticələrə görə kredit zərərləri üzrə təxminlərini ölçülməsi ilə həyata keçirilir. Təşkilat hər bir kredit üçün ən azı iki mümkün nəticəni müəyyən edir ki, bunlardan biri belə bir ssenarinin ehtimalına baxmayaraq kredit zərərinə səbəb oluz. Fərdi qiymətləndirmə əsasən Problemlı kreditlərlə iş departamentinin mütəxəssislərinin rəyi əsasında aparılır. Mütəxəssislərin hesabatları qalıqlar və faktiki zərərlər arasındakı fərqi azaltmaq üçün müntəzəm olaraq yoxlanılır.

Portfel əsasında qiymətləndirmə prinsipləri – riskə məruz qalma mərhələsini qiymətləndirmək və kollektiv əsasda zərər ehtiyatını ölçmək üçün Təşkilat öz risklərini Təşkilat daxilində riskə məruz qalmalar kimi orta q kredit riski xüsusiyyətləri əsasında eyni xüsusiyyətlərə malik seqmentlərə birləşdirir. Xüsusiyyətlərə daxildir: müştərinin növü (məsələn, gəlir gətirən əmlak və ya lizin q şirkətləri), məhsul növü (kredit kartları və ya pul kreditləri kimi), kredit riski reytingi və ilkin tanınma tarixi.

Fərqli seqmentlər DE və DYZ kimi kredit risk parametrlərindəki fərqləri əks etdirir. Qrupların uyğunluğu Risklərin idarə edilməsi departamenti tərəfindən dövrü olaraq izlənilir və nəzərdən keçirilir.

Ümumiyyətlə, EOKZ aşağıdakı kredit riski parametrlərinin birləşməsidir: DVRMQ, DE və DYZ (parametrlərin tərifləri yuxarıda göstərilmişdir). EOKZ hesablanması üzrə ümumi yanaşma aşağıda göstərilmişdir. Bu yanaşma portfel əsasında qiymətləndirilmiş məhsullar üzrə və Təşkilatın həmin məhsul üzrə borcalanının xüsusi məlumatı əsasında kredit riski reytingi qiymətləndirməsi olan məhsul üzrə tətbiq oluna bilər. EOKZ növbəti 12 ay və ya ömürlük alətlər üzrə kredit riski parametrlərinin (DVRMQ, DE və DYZ) proqnozlaşdırılması ilə müəyyən edilir. Bu üç komponent bir-birinə vurulur və qalıq ehtimalı (yəni əvvəlki dövrdə ödənilmiş və ya defolt vəziyyətində riskə məruz qalmışdır) üzrə düzəliş edilir. Kredit riski parametrlərinin hesablanması qısa olaraq əsasları aşağıdakılardır.

DVRMQ-lər gözlənilən ödəniş profilinə əsasən müəyyən edilir ki, bu da məhsul növünə görə dəyişir:

- məhsulların və birməbləqli ödəmə kreditlərinin amortizasiyası üçün DVRMQ, borcalanın 12 aylıq və ya ömürlük əsasda borclu olduğu müqavilə ödəmələrinə əsaslanır.
- Məhsulların dövrüyyəsi üçün DVRMQ, defolt anına qalmış limitin gözlənilən istifadəsini nəzərə alaraq, cari istifadə edilmiş qalıq alınması və kredit konversiyası əmsalının əlavə edilməsi yolu ilə proqnozlaşdırılır.

EOKZ-lərin hesablanması üçün DE-nin iki növü istifadə edilir: 12 aylıq və ömürlük DE:

- 12 aylıq DE-lər – Defoltun növbəti 12 ay ərzində (və ya maliyyə alətinin qalan ömrü 12 aydan az olduqda) baş verməsi ehtimalı. Bu amil 12 aylıq EOKZ-ləri hesablamaq üçün istifadə edilir. 12 aylıq DE-nin qiymətləndirilməsi ən son mövcud tarixi məlumatlara əsaslanır və lazım olduğu təqdirdə gələcək perspektiv məlumatlar üçün uyğunlaşdırılır.
- Ömürlük DE-lər – Defoltun maliyyə alətinin qalan ömrü üzrə təxmin edilən baş verməsi ehtimalı. Bu amil ömürlük EOKZ-ləri 2-ci Mərhələ riskləri üzrə hesablamaq üçün istifadə edilir. Ömürlük DE-nin qiymətləndirilməsi ən son mövcud tarixi məlumatlara əsaslanır və lazım olduğu təqdirdə gələcək perspektiv məlumatlar üçün uyğunlaşdırılır.

Ömürlük DE-ni hesablamaq üçün, Təşkilat 12 aylıq DE-lərin miqrasiya matrislərinə əsasən ekstrapolyasiya edilməsi və tarixi defolt məlumatına əsaslanan ömürlük DE-nin ayrılıq əmsalı kimi seqment və məhsul növündən asılı olaraq müxtəlif statistik yanaşmalardan istifadə edir. Ömürlük DE hesablamaları üçün, Təşkilat tarixi defolt məlumatları və defolt məlumatların mövcud olmadığı uzun müddətlər üçün isə trendlərin ekstrapolyasiyasından istifadə edir.

DYZ, defolt riski ilə bağlı olaraq Təşkilatın yarana bilən zərərlə bağlı gözləntisini əks etdirir. DYZ, məhsul, mərhələ, girovun və ya digər bu kimi kredit təminatının mövcudluğuna görə fərqli nəticələr göstərir. 12 aylıq və ömürlük DYZ-lər, defolt hadisəsindən sonra gözlənilən əldə ediləcək vasitələrə təsir edən amillər əsasında müəyyən edilir. DYZ-nin ölçülməsinə yanaşma üç mümkün qrupa bölünə bilər:

"INTERNATIONAL LEASING" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, Azərbaycan manatı ilə)

- girovun özəl xüsusiyyətlərinə əsasən DZYZ-nin ölçülməsi;
- bərpa statistikasına əsaslanaraq portfel əsasında DZYZ-nin hesablanması;
- fərqli amil və ssenarilərdən asılı olaraq fərdi qaydada müəyyən edilmiş DZYZ.

Daşınmaz əmlakın girov qoyulduğu kreditlər üçün Təşkilat DZYZ-ni girovun xüsusiyyətləri əsasında, məsələn, proqnozlaşdırılan girov dəyərləri, satış üzrə tarixi güzəştlər və digər amillər ilə hesablayır. Korporativ, pərakəndə, banklararası kredit portfelinin və korporativ istiqrazların xüsusi seqmentləri üçün DZYZ son mövcud statistik məlumatlara əsasən kollektiv əsasda hesablanır.

27 SƏHM ÜZRƏ MƏNFƏƏT

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Təşkilatın səhmdarı ilə əlaqələndirilən il üzrə xalis mənfəət	342,427	308,138
Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət məqsədilə adi səhmlərin orta sayı	20,000	20,000
Səhm üzrə mənfəət - əsas və azaldılmış	17	15

28 HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə, regionda İranın iştirakı ilə silahlı münaqişə kəskinləşmişdir. Rəhbərlik regional sabitlik, ticarət axınları və global enerji bazarlarına təsir edə biləcək vəziyyəti yaxından izləyir. Hesabat tarixində maliyyə hesabatlarında düzəliş edilməyib.